

**Teenindus
Taani moodi –
ametnike
virtuaalne
vastuvõtt**

LK 2

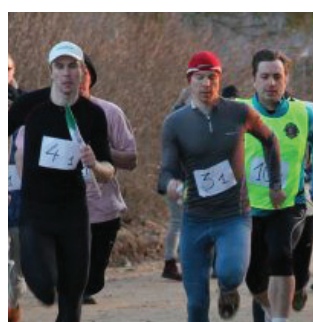

**Tere päevast seltsimehed, on aeg
alustada tootmisvõimlemisega**

LK 10

**Jüriöö jooks –
mõisaid ei
põletatud, aga
õhk oli
võitlus-
valmidusest
paks**

LK 15

NR 5
MAI 2012

SAUE VALLALEHT

Koduvald

FINANTS

Omavalitsuste rahakoti kallal jälle pikad näpud

Omavalitsuste tulubaasi tõmmatakse koomale, valitsus tahab uue eelarve strateegiaga vähendada kaevandustasudest laekuvat tulu kuni 20le protsendile 2011. aasta tasemest. Lisaks tähendab järgmisest aastast kaotatav kodualune maamaks veel täiendavalt saamata jäänud maksutulu.

KV
KODUVALD

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Vabariigi Valitsuse poolt moodustatud valitsuskomisjoni ettepanekul kavatakse alates 2013. aastast vähendada üleriigilise tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasust ning vee-erikasutuse tasust kohalike omavalitsuste eelarvesse laekuvat osa. Nelja järgmise aasta jooksul langeb see viiendikule 2011. aasta määradest. Saue valla eelarve jaoks tähendaks see maksimummääras ligi 73 000 euro kadumist eelarvetuludest. Valitsuskomisjon, mis moodustati läbirääkimiste pidamiseks Eesti Omavalitsusliitude Koostöökoguga, on vastavasisuliselt otsuse oma 23. aprilli vaheprotokollis fikseerinud ja eeldatavasti lähtutakse sellest positsioonist 2013. aasta riigieelarve menetlemisel.

„Minu hinnangul on see eba-
korrekne käitumine. Sellega vä-

heneb taas omavalitsuste finantsautonoomia. Linnad ja vallad on justkui keskvalitsuse eelarveaukude lappijad. Jätkusuutlik kohalik eelarvepoliitika muutub olukorras, kus riik igal hetkel võib käe omavalitsuse rahakoti järele sirutada, väga keeruliseks,“ hindab vallavanem Andres Laisk.

Saue valla eelarvest ei moodusta kaevandamistasud siiski ohtlikult suurt osa, kuid on väiksemaid omavalitsusi, kus need tasud moodustavad olulise osa kogu eelarvest. „Võib jääda mulje, et sellise käitumisega soovitakse panna omavalitsused sundvaliku ette ja see on omalaadne nägemus vabatahtlikust haldusreformist. Tähtsaga seadmata võib see protsess kahjuks ohtlikult pikalt vinduma jääda. Väheneva tulubaasi korral halveneb järjest teenuste kättesaadavus, lagunevad struktuurid, lahkuvad töötajad ja inimesed ning lõpuks on palju raskem uuesti jätkusuutlikku süsteemi kohtadel üles ehitada, seda ka peale ühinemisi ja võimalikke maksutulu-

de taastamist tulevikus,“ nendib Laisk. Vallavanem leiab, et kuni jäänud olukorras tuleks järjest tõsisemalt kaaluda, millised oleksid need omatulude allikad, mille määramise õiguse (teatud piirides) saaks vastukaaluks jätta omavalitsustele, näiteks üksikisiku tulumaksu omavalitsustele jääva osa seadustamine kohaliku maksuna.

Järgmisest aastast kaotatav kodualune maamaks viib vallaeelarvest lisaks ligi 159 000 eurose summa. Valitsus on küll otsustanud seda kompenseerida tulumaksu määra tõstmisega 0,17% võrra 2013. aastal ja 0,03% võrra 2014. aastal, aga see katab Saue valla näitel saamata jäänud tuluosast umbes kaks kolmandiku. „Kaevandusõiguste tasu, vee-erikasutuse tasu ja maamaks on olnud tulumaksu kõrval peamised tulukomponendid omavalitsuse eelarves. Järjekindel tahe suunata osa omavalitsuste tuludest keskvalitsuse eelarvesse paneb küsitavuse alla kohaliku omavalitsuse

elarveautonoomia ja iseseisvuse põhimõtted üldisemalt,“ leiab Laisk.

Kaudselt suurendatakse eelarvelaekumisi omavalitsuste arvelt ka täiendavate aktsiisitasude kehtestamisega. Selle tulemusena suurenes näiteks Saue vallas teehoolduseks kasutatava kruusa hind veerandi võrra. Aktsiisitasudest lisainvesteeringuid omavalitsustele teedehoolduseks aga ette ei nähta.

Valitsuskomisjoni ja Eesti Omavalitsusteliidu koostöökogu läbirääkimistel oli teemaks ka kohalike omavalitsuste tulubaasi taastamine majanduslanguse eelse perioodi tasemele. Teatavasti kärbiti 2009. aasta kriisiotsusega omavalitsuste tulubaasi - vallale laekuv 11,93% residendist füüsilise isiku maksustatav tulu vähenes 11,40%ni. Läbirääkimiste protokollis seisab kokkuleppeid kirjeldavas lahtris väheütlev seisukoht: Omavalitsuste tulubaasi suurendamine/taastamine on eelarve läbirääkimiste objekt.

**Remont raudteel teeb reisi-
jate elu ebamugavaks**

Renoveerimistöid halvavad püsiva sõiduplaani toimimise ja teatud rongide puhul võivad suisa igapäevaselt rakenduda uued graafikud.

LK 7

Kuidas on mõjutanud Comarket Laagri väikeäride elu?

Comarket pakub Laagri elanikele küll mugavat ja mitmekesist ostuvõimalust, aga ümbruskonna väikeärid kurdavad käibe vähenemist ja on tänulikud iga kunde eest, kes ei pea paljudeks uuesti poemajast kaugemale vaadata.

LK 9

No las seksivad, aga miks peab lagastama?

Üle platsi laiati puistatud konid, lastekiigele ritta seatud veinipudelite galerii, mustad kummijutid sportiplatsil olevat üsna sagedane hommikune vaatepilt Hüüru mõisapargis.

LK 11

HÜÜRU KÜLAS ASUV HARKU KARJÄÄR

Volikogus aprillis

- Toimus umbusalduse avaldamine abivallavanemale
- Kinnitati Saue Vallavalitsuse liikmete arv ja struktuur
- Toimus Saue valla 2012. aasta lisaeelarve vastuvõtmine
- Kinnitati „Puu raieloa andmise tingimused ja kord Saue vallas“
- Muudeti Saue Vallavolikogu 26. august 2010 määrust nr 16 „Saue vallavara valitsemise kord“
- Otsustati Kaselaane 1a kinnistu tasuta omandamine
- Jagati Püha külas asuva Kanika 19 katastriüksus ja määrati sihtotstarbed
- Muudeti Ääsmäe Põhikooli põhimäärust

KONKURSS KAUNIS KODU 2012

Hinnatakse järgmiseid kategooriaid:
Kauneim talu
Kauneim eramu
Kauneim tööstusehitis

Ootame kõikidelt Saue vallaelanikelt ja seltsidelt kuni 17. maini ettepanekuid kandidaatide kohta, soovitatavalt koos lühikese põhjendusega.

Ettepanekud saata arendusspetsialist
 Kati Oolole - kati.oolo@sauevald.ee, tel 654 1153

ÄÄSMÄE PÕHIKOOLIS ON ALANUD 1. KLASSI ÕPILASTE REGISTREERIMINE 2012/2013. ÕPPEAASTAKS.

Dokumentide vastvõtt toimub 31. maini tööpäevadel kell 7.45-16.00. Registreerimisel esitada avaldus, lapse tervisekaart, lapse sünnitunnistuse koopia, lasteasutuse poolt väljastatud koolivalmiduse kaart ja 2 fotot mõõdus 3x4.
 Kooli aadress: Kasesalu 16, Ääsmäe, Saue vald, Harjumaa Info telefonil 6 086 236.

SAUE VALLALEHT KODUVALD

Toimetus:

Veskitammi tee 4, Laagri,
 Saue vald, Harjumaa
 tel: 654 1156, 525 4146
 e-post: annely.sumre@sauevald.ee

Reklaamisoovitada e-posti aadressil reklaam@sauevald.ee

Kohaliku ettevõtluse toetamise eesmärgil on Saue valda registreeritud ettevõtjatele reklaami esitamine vallalehes ca 50% soodsam

KOOSTÖÖ

Kuningriigi kogemused – virtuaalne kodanike vastuvõtt ja tasemel sotsiaalteenused

Saue valla neljaliikmeline delegatsioon viibis koos Harku valla esindajatega 16-20. aprillini õppereisil Taani Kuningriigis, külastades selle aja jooksul kahte kõige lõunapoolsemat saart Falstersit ja Lollandi, mille kohalikku elu reguleerivad kaks sealset kohalikku omavalitsust Lolland ja Guldborgsund.

Taani Kuningriigi külastamiseks langes valik seetõttu, et oleks võimalik saada ülevaade kohaliku omavalitsuse tööst Põhjamaades - Taanis on juba alates 1. jaanuarist 2007. läbi viidud Euroopa viimaste aegade kõige ulatuslikum haldusreform. Kui enne 2007. aastat oli Taanis 271 kohalikku omavalitsust, siis tänase seisuga on omavalitsusi kokku vaid 98. Reformi tulemusena delegeeriti enamus ülesandeid riigilt kohaliku omavalitsuse otustuspädevusse ning selle tulemusena tõusis kohaliku omavalitsuse osatähtsus kogu Taani Kuningriigis. Reformi eesmärk oli saavutada selge ja üheselt mõistetav avaliku halduse süsteem, avaliku sektori kulude optimeerimine ja kodanikeskne teenuste osutamine. ■

■ Taanis juurutatud uus kaugklienditeeninduse süsteem. Elanike teenindamiseks mitme keskusega kohaliku omavalitsuse üksuses ei pea kõik spetsialistid olema igal pool kohal. Inimene siseneb külakeskuse ruumi, kus on suur ekraan, printer, skanner ja postkast ning temaga suhtleb teisel pool ekraani peakontorist sekretär, kes annab nõu ja informatsiooni, võtab vastu avaldusi.

Ametnik arvutiekraanil

SANDRA
MARRAN
jurist

Guldborgsundi omavalitsuses tutvustati Eesti esindustele virtuaalseid Citizen Service kodanike teeninduskeskuseid ja *online self service* -i ehk online iseteenindust, mida Eestis tänaseni veel katsetatud ei ole. Kodanike *online* iseteenindus on teenus, mis on saadaval interneti teel ning kujutab endast justkui kohaliku omavalitsuse ametlikku veebilehte, mille keskkonda on võimalik isikliku paroolikaardi abil igal vallakodanikul sisse logida.

da. Kodanike online iseteeninduses on võimalik esitada teatud valdkondadega seotud avaldusi ja taotlusi ilma teeninduskeskusesse kohale minemata.

Virtuaalne kodanike vastuvõtt kujutab endast vallakodanike vastuvõttu kohalikes külakeskustes, ilma ametniku kohapeal viibimiseta. See tähendab, et inimene siseneb ruumi, kus on suur ekraan, printer, skanner ja postkast ning temaga suhtleb teisel pool ekraani peakontorist sekretär, kes annab nõu ja informatsiooni, võtab vastu avaldusi (mis skaneeritakse ja seejärel postitatakse) ning registreerib esitatud dokumentatsiooni. Juhul, kui toimingut ei saa teostada ilma spetsialiseerunud ametnikuga

konsulteerimata, siis annab sekretär isikule vastava ametniku kontaktandmed vastuvõtutaja registreerimiseks.

Eelpool kirjeldatud e-teeninduse kasutuselevõtmisel oli algusjärgus oodata vastuseisu - kes kartis uut töökorraldust, kes töökoha kaotust, kes ümberõppimist jne. Selle etapi on Taani aga edukalt läbinud, kuna süsteemi väljatöötamine on siiani olnud väga edukas ja realselt ka toimiv.

Sellisel videoteenuse rakendamisel on olnud positiivsed tulemused. Kohalikud elanikud, kes teenust on kasutanud, on sellega rahule jäänud, kuna leiavad, et selline lahendus säästab nii aega kui ka raha (transpordi kulusid). ■

Nähtu pani unistama

SIRLI
SÕSTAR-PEERNA
lastekaitespetsialist

Eakatel ja puuetega inimestel on Taanis igakülgne turvatunne ja laialdased valikuvõimalused sotsiaalhoolduslaste teenuste osas. Näiteks suur sotsiaalkeskus eakatele ja puuetega inimestele koos töökeskusega, väga ilus ning mugav hooldekeskus eakatele. Samuti eluruumid erivajadustega inimestele mitmesuguse tehnikaga, et neil oleks võimalikult iseseisev elu. Taanis maksab valitsus vanainimeste hoolduse eest.

Laste heaolu, areng ja ühiskonda kaasatus tagatakse läbi pideva spetsialistide poolse tähelepanu. Hea kvaliteediga meditsiiniline abi saadab tulevast ema ja uut ilmakodanikku. Kui kõik on korras,

saab lapsuke koju juba lausa sündimise päeval, kuid meditsiiniõde tuleb perele külla juba üsna kiiresti ja teeb seda regulaarselt järgneva 18 kuu jooksul. Alates 6. elukuust on last võimalik anda hoida spetsiaalse ettevalmistuse saanud nn koduhoidjale või siis meie mõistes lastesõime, kus on korraga rohkem lapsi. Kuuldes, et meil on suur probleem lasteaiakohtadega, soovitasid taanlased proovida nn vabaõhu lasteaeda, kus lapsed ongi päevad läbi õues ja vihmavarjuks midagi metsaonni sarnast. Usun isegi, et meie lapsed oleksid ilmselt väga rahul aga meil oleks takistuseks talvine pakaseperiood. Koolieas lapsed saavad viibida noortekeskustes kas enne või pärast koo-

■ Hubane Maribo eakate hooldekodu, kus esiplaanil on puuris elav kikk ja kirju kana, kes vanakesi lõbus-tasid.

li. Kui spetsialistid märkavad, et pere ei saa mingil põhjusel laste kasvatamisega nõuetekohaselt hakkama, rakendatakse erinevaid teenuseid perekeskustes või siis läheb spetsialist pere juurde koju. Taanis paigutatakse peaaegu pooled vanemliku hoolitsuseta jäänud lapsed hooldusperekonda. Taanlaste jaoks oli kummaline, et meil nõnda vähe hoolduspereid ja neis lapsi on. ■

FINANTS

Lisaeelarve prognoosib tulumaksu tulu kasvu

Aprillikuu volikogu istungil kinnitati 2012. aasta lisaeelarve, millega tulumaksu tulu osa kasvas 5,8%.

MARGUS
RANDMA
finantsist

Tulumaksu tulu prognoosi tõsteti lisaeelarvega 5,8%, kasvades 391 734 eurot, varasema 6 705 506 euro pealt 7 097 240 euroni. Teatavasti laekub valla tuludesse tulumaksu tulu nendelt elanikelt, kes on valda registreeritud olnud eelarveaastale eelneva 31. detsembri seisuga. Kuna 2011. eelarveaasta alguses (2010. eelarveaasta lõpus) oli maksumaksjaid 4 200 ja 2012. eelarveaasta alguses (2011. eelarveaasta lõpus) 4 444, siis maksumaksjate arvu vahe - 244 maksumaksjat, lõi aluse tulumaksuprognoosi kasvaks. Veel suurendas põhjendatud ootust asjaolu, et üldiselt eeldatakse käesolevaks majandusaastaks majanduskasvu ning hinnatõusu tingimustes on töötajad mõeldukalt järele andnud palgasurvele. Palkade kasv mõjutab aga otseselt valla tulumaksu tulu.

I kvartalil laekus tulumaksu tulu 1 761 985 eurot ehk 24,83% lisaeelarves ette nähtud tulumaksu tulust. Seega ¼ aastaga on laekunud ligikaudu neljandik lisaeelarves ette nähtud tulumaksu tulust, mis kinnitab prognoosi tõstmise põhjendatust. Maksulaekumise trend on seega positiivne, samas tuleb arvestada, et aastal 2008 oli sauevallakaid 8459, ehk 13,7% vähem kui täna. Seoses elanike arvu kasvuga on 2008. aastaga võrreldes ligi 6% tõusnud ka näiteks kulutused hariduse-, sotsiaal- ja kultuuri-

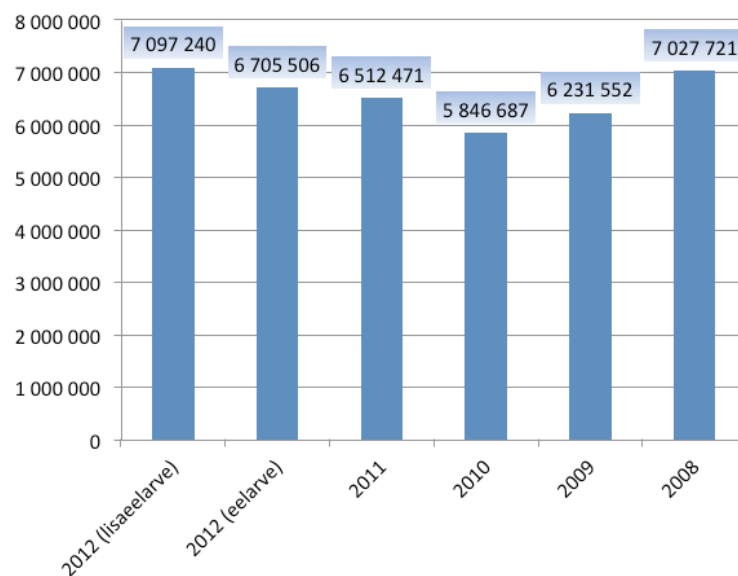
valdkonnale, millele lisanduvad investeeringud, mis käesoleval aastal moodustavad kava kohaselt rekordilised 41,7% tuludest.

Ka teiste tulude osas tehti lisaeelarves muudatusi. Nii suurendati tulu Tasandusfondist 53 306 eurot ning tulu Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt (tegevuskuludeks saadavad vahendid) 3 676 eurot. Nimetatud tulude kasv põhines 2012. aasta kinnitatud riigieelarvel. Neid summasid ei olnud võimalik täpselt 2012. aasta Saue valla eelarves planeerida, sest lisaeelarve võeti vastu varem kui riigieelarve eraldised kinnitati.

Heitveekäitlus ja Laagri Kool saavad lisa

Põhitegevuse kulud suurenesid lisaeelarvega 70 224 eurot. Summa moodustub mitmetest väiksemate kulude korrigeerimistest. Enam suurendavad väljaminekuid investeeringud. Vastuvõetud lisaeelarvega anti vahendeid 277 400 euro ulatuses juurde eelarve heitveekäitluse tegevusalale. Investeeringute vajadus suurenes Koru ja Katmiku tänavate ja Männimetsa-põik investeeringute arvamise eelarvesse, samuti Vanamõisa reoveekogumisala piirkonna laiendamisest. Lisaeelarvega eraldati vahendeid ka Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) rahastatava Ääsmäe reoveekogumisala omafinantseeringuks, mille rahastamise osas saadi hiljuti positiivne vastus.

Üks suuremaid muutusi eelarve investeeringute osas oli lisavahendite leidmine Laagri Koolile kooli

Tulumaks 2008 - 2012. 2012. aasta lisaeelarves ette nähtud tulumaksu tulu ületab buumi-aasta, 2008. aastaoma. Selle põhjuseks on suurem maksumaksjate arv, kuigi ka tulumaksu-tulu ühe maksumaksja kohta on siiski juba väga lähedane 2008. aasta näitajale.

I kvartalil laekus tulumaksu tulu 1 761 985 eurot ehk 24,83% lisaeelarves ette nähtud tulumaksu tulust. Seega ¼ aastaga on laekunud ligikaudu neljandik lisaeelarves ette nähtud tulumaksu tulust.

“

laienduse maksumuse kallinemise tõttu. Laienduse maksumus on kalinenud algselt eelarves ettenähtust 185 955 euro võrra 440 955 euroni. Veel lisandusid mitmed väiksemad investeeringud. Välja võib tuua Ääsmäe Põhikooli võimla ja Laagri Lasteaia katuse parandamiseks vajalike vahendite eraldamise. Ka korrigeeriti lisaeelarvega ülespoole Kotka tee kergliiklustee maksumust.

Hinnates põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude ja investeermistegevuse mahtude muutumist ühes finantsraamistikus, saab kinnitada, et kuigi lisaeelarvega eelarvetule mõnevõrra vähenes, suurenes oluliselt prognoos valla põhitegevuse tulemile, mis iseloomustab jooksva majandustegevuse efektiivsuse kasvu. ■

Lühidalt

Volikogu vabastas abivallavanema

Märtsi volikogus andsid üheksa volikogu liiget üle umbusaldusavalduse vallavalitsuse liikme, sotsiaal- ja kultuuri- ja haridusvaldkonna abivallavanema Tiia Allase suhtes. Avalduses toodi põhjuseks koostöö mittelaabumise.

Aprilli volikogu otsustas 14 poolthäälega Tiia Allase vabastamise 27. aprillist 2012. Uue palgalise vallavalitsuse liikme (abivallavanema) leidmiseks korraldatakse avalik konkurss (vaata lk 15).

Vallajuhid väisasid ühinemissetepaneku saanud naabreid

Saue vallavolikogu otsustas märtsi istungil teha ettepaneku ühinemisläbirääkimiste alustamiseks Saue linnale, Harku vallale ning Saku vallale.

Möödunud kuul külastasid volikogu esimees Rein Riga ning vallavanem Andres Laisk kõiki ühinemiskiirkonna omavalitsusi. Kohtumistel ametikaaslastega tutvustati oma nägemust ettepaneku tagamaadest ning kuulati naabrite esialgseid seisukohti. „Osapooled nõustusid, et ühinemine kogu piirkonnas on pikem protsess, kuid üldine valmisolek läbirääkimiste alustamist volikogudes arutada, tundus olemas olevat,“ kommenteeris kohtumiste tulemusi vallavanem Andres Laisk.

Otsused läbirääkimiste alustamiseks peaksid tehtama vastavalt seadusele naaberomavalitsuste volikogudes kahe kuu jooksul alates ettepaneku ametlikust kätte saamisest.

Kohtumisel Harku Vallavalitsuses tõdeti, et ühinemine on mitmes mõttes loogiline, samas on oluline selgitada poolt ja vastuargumente ka elanikele.

Ohtlike jäätmete kevadreid

Saue Vallavalitsus korraldas koostöös Ekoservis Teenused OÜga (osaline toetus ka Keskkonnainvesteeringute Keskuselt) aprillis igakevadise ohtlike jäätmete ja vanarehvide kogumisingi. Võib öelda, et inimeste teadlikkus ja keskkonnahoid on paranenud. Üleantavate ohtlike jäätmete kogused olid järgnevad: patareid 71 kg, värvi- ja lakijäätmeid 3600 kg, õlijäätmeid 286 l, kemikaale 552 kg ja ravimijäätmeid 150 kg. Hoidkem kodukoht puhas!

UUS TÖÖTAJA

Aprillist asus ametisse Nõlvaku Lasteaia direktor Merle Perm

Sündisin 1967. aastal Tallinnas, elan Saue linnas, olen abielus, peres kaks täiskasvanud poega. Peale keskkooli lõpetamist soovisin minna Tallinna Pedagoogilisse Instituuti, aga jätkasin oma haridusteed hoopis Tallinna Kaubandustehnikumis. Kuid unistus õpetaja elukutsest jäi ikkagi kuskile hingesoppi oma aega ootama. Täna seaks oman kogemust lasteaiaõpetaja vastutusrikkast ja loomingulisest ametist ja oskan seda juhina hinnata ning väärtustada. Töö laste ja täiskasvanutega ning järjepidev enesetäiendamine on mind kogu aeg paralleelselt saatnud. Nii ei jää teoreetilised tarkused lihtsalt teadmisteks, vaid

saavad väljundi praktilisse tegevusse. Lõpetanud olen Tallinna Pedagoogilise Seminari ja Tallinna Ülikooli, kus omandasin 2008. aastal magistrakraadi hariduse juhtimises.

Oma pedagoogilise karjääri käigus olen läbinud mitmeid erinevaid erialaseid täiendkoolitusi ja kursuseid, osalen juhtassessorina Tallinna Haridusameti Kvaliteediauhinna protsessis, olnud lektor koolitustel jms. Rühmaõpetajana töötamise ajast pean eriti südamelehedaseks tööd erivajadustega lastega. Juhina arvan, et toimiva organisatsiooni alus on mitmetasandiline koostöö erinevate huvigruppide (lapsevanemad, õpetajad, Saue ja Saku valla haridusasutused,

KOV jne) vahel. Meeskonna loomisel olen arvestav ja erinevaid valikuvõimalusi andev, kuid samas järjekindel kokkulepitud nõudmistest ja tegemistest.

Nõlvaku Lasteaia maine kujundamiseks ja arendustegevusse suhtunud suure vastutustundega. Olen avatud uuele ja eesmärgiks on luua lapsekeskne, mänguline ning turvaline, erinevaid valikuid võimaldav kasvukeskkond, kus iga laps on oodatud ja armastatud.

Kohe-kohe on Saue vallas valmis kaasaegne, modernse ja samas väga looduslähedase sisekujundusega, keskkonnasäästlik lasteaia hoone, kust juba sellel sügisel saab alguse just selle lasteaia lugu... ■

Detailplaneeringud aprillis

SAUE VALLA TERRITOORIUMIL APRILLIS JA MAIS 2012 ON ALGATATUD JÄRGMISED DETAILPLANEERINGUD:

Saue Vallavalitsuse 17.04.2012 korraldusega nr 255 algatati Laagri alevikus Laagri Kooli kõrvalkinnistutel **Sepa-Jaani** (katastritunnusega 72701:005:0511, suurusega 2,28 ha, sihtotstarve ühiskondlike ehitiste maa 100%) ja Veskitammi tn 26 (katastritunnusega 72701:005:0474, suurusega 3,69 ha, sihtotstarve ühiskondlike ehitiste maa 100%) detailplaneeringu koostamine, eesmärgiga põhikooli, spordikompleksi ning võimalusel ka sotsiaalhoonete/korterelamute rajamiseks.

Detailplaneeringuga kavandatakse perspektiivse sisetäna vahelisele ca 5,0 ha suurusele alale kolme paralleeliga põhikooli ning nii kooli kui ka vallarahva teenindamiseks vajaliku spordikompleksi, samuti sõltuvalt koolist spordihalli ehitamisest üle jääva ala suurusest ka sotsiaalsuunitlusega hoonete (sotsiaalelamu, päevakeskus vms) ehitamist. Kinnistud asuvad Saue Vallavolikogu 28.03.2002 otsusega nr 135 kehtestatud Veskitammi tn, Kuuse tn, Kuuse põik ja Redise

tn vahelise ala detailplaneeringu koosseisus, millega määrati kruntidele ehitusõigus kool-lasteaed-spordihoone, ühiskondliku hoone (kultuuri-sakraal-, sotsiaalhooldesutus vms), ärihoone, üksikelamute (23 elamut) ja korterelamute (4 kolmekorruselist elamut) ehitamiseks. Detailplaneeringuga on lahendatud nii perspektiivne tänavavõrk kui ka tehnilise infrastruktuuri ühendused. Detailplaneeringust on ellu viidud kool-lasteaed-spordihoone ehitus (Laagri Kool) ning lasteaia juurde viiv

tänavaos, ülejäänud osa planeeringust on ellu viimata. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kehtivas detailplaneeringus määratud ehitusõiguse täpsustamine ja täiendamine Sepa-Jaani ja Veskitammi tn 26 kinnistute osas. Saue valla üldplaneeringuga on planeeritava maa-ala maakasutuse juhtotstarve segafunktsiooniga (ühiskondlike hoonete-, äri-, väikeelamu- ja korruselamumaa) ning algatav detailplaneering ei sisalda Saue valla üldplaneeringu muutmise ettepanekut.

SAUE VALLA TERRITOORIUMIL APRILLIS JA MAIS 2012 ON KEHTESTATUD JÄRGMISED DETAILPLANEERINGUD:

Saue Vallavalitsuse 2.05.2012 korraldusega nr 296 kehtestati Alliku külas **Kurvi tee 400** (katastritunnus 72701:002:1829, suurusega 1,1 ha, tootmistam 100%) ja Kurvi tee 402 (katastritunnus 72701:002:1831, suurusega 1,26 ha, tootmistam 100%) kinnistute ja lähiala detailplaneering. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on muuta kehtiva detailplaneeringuga ette nähtud ehitustingimusi, st Kurvi tee 400 ja 402 kinnistud liidetaks üheks katastriüksuseks, muudetakse kinnistutel olemasolevat hoonestusala ning määratakse ehitusõigus ja hoo-

nestustingimused tootmishoonete rajamiseks. Planeeringuga kavandatakse kinnistule kokku 4 hoonet, kõrgusega kuni 12,0 meetrit. Hetkel paikneb Kurvi tee 400 kinnistul Nõukogude ajal ehitatud lagununud laudavare ja kaks silohoidlat. Kavandavaks tegevuseks on jätkata veiste pidamist olemasolevas Alliku farmikompleksis. Lagunenud laut lammutatakse ning selle asemele ehitatakse vabapidamisega robotlõpsi laut koos muude farmi toimimiseks vajalike hoonete ja rajatistega. Kinnistud asuvad Saue Vallavalitsuse poolt 8.09.2009 korral-

dusega nr 539 kehtestatud Alliku küla Alliku tootmiskompleksi maa-ala detailplaneeringu koosseisus, millega anti Kurvi tee 400 ja 402 kinnistutele ehitusõigus tootmishoonete rajamiseks. Üldplaneeringu kohaselt asub planeeringu ala tiheasustusalal, maakasutuse juhtfunktsiooniga äri- ja tootmistam. Planeeritav ala on suurusega ca 2,4 ha. Planeeritav ala piirneb Loo, Suurekivi 1, Loo tee lõik 1 ja Kurvi tee L 5 kinnistutega.

DETAILPLANEERINGUTE AVALIK VÄLJAPANEKUD JA ARUTELUD

Saue Vallavalitsus võttis 2.05.2012 korraldusega nr 294 vastu ja suunas avalikustamisele Jõgisoo külas **Puukoja kinnistu** (katastritunnusega 72703:002:0335, suurusega 12 218 m², sihtotstarve tootmistam 100%) ja lähiala detailplaneering. Detailplaneeringuga kavandatakse muuta kinnistu maasihtotstarve 10% ulatuses ärimaaks ning määratakse ehitusõigus ja hoonestustingimused olemasoleva tootmishoone laiendamiseks ja uue kuni 2-korruselise äri- ja tootmishoone rajamiseks. Kokku planeeritakse kinnistule 3 hoonet, kõrgusega kuni 10,0 m. Hetkel paikneb Puukoja kinnistul 1960. aastal rajatud lagununud sigala laudakompleks, mida planeeritakse ümber ehitada puidutöökojaks ning rajada kinnistule uus eraldiseisev äri- ja tootmishoone. Kinnistul asuval olemasolevale hoonetele on väljastatud Saue Vallavalitsuse poolt 17.01.2012 ehitusluba kuni 2-korruselise tootmishoone rekonstrueerimiseks. Rekonstrueerimise tulemusena soovatakse hoone võtta kasutusse büroo- ja tootmishoone moodulmajade tootmisega tegeleva ettevõtte tarbeks. Detailplaneeringu eesmärk ja lahendus ei ole vastuolus Saue valla üldplaneeringuga. Planeeritava maa-ala suurus on ca 1,5 ha. Planeeringualal viidi läbi keskkonnaekspertiisi poolt keskkonnamõju hindamise vajaduse kohta ekspertarvamuse-eelhindang. Läbiviidud eelhindangu tulemusena leiti, et

keskkonnamõjude strateegilise hindamise läbiviimine ei ole otstarbekas ja põhjendatud ning Saue Vallavalitsus jättis Puukoja kinnistul keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata.

Saue Vallavalitsus võttis 2.05.2012 korraldusega nr 295 vastu ja suunas avalikustamisele Alliku külas **Tammelehe tee 36** (katastritunnusega 72701:001:0643, elamumaa 100%, suurusega 1516 m²) kinnistu ja lähiala detailplaneering. Detailplaneeringu eesmärk on muuta kehtiva (kehtestatud Saue Vallavolikogu 30.06.2005 otsusega nr 059) detailplaneeringuga ette nähtud ehitustingimusi st suurendada krundil olemasolevat hoonestusala, hoonete ehitusalust pinda, hoonete arvu krundil ning vähendada tee kaitsevööndi ulatust. Kehtiva detailplaneeringuga määrati kinnistule ehitusõigus kuni 2-korruselise väikeelamu ja abihoone rajamiseks, ehitusaluse pinnaga kuni 200 m². Detailplaneeringuga on tehtud järgmised muudatused: suurendatud on hoonete ehitusalust pinda kuni 350 m²-ni ning abihoonete arvu krundil - varem lubatud üks abihoone, käesolevaga planeeritud kuni kolm abihoonet, kõrgusega kuni 5,0 m. Vähendatud on Tammetalu tee L1 kaitsevööndi ulatust 10 meetrini. Kehtiva üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala tiheasustusalal, maakasutuse juhtfunktsiooniga väikeelamu-

maa ning detailplaneering ei muuda kehtivat üldplaneeringut.

Puukoja ja Tammelehe tee 36 kinnistute detailplaneeringu avalik väljapanek toimub **14.05.2012 kuni 27.05.2012 kella 8.00-16.30 (kolmapäeviti kuni 18.30-ni ja reedeti kella 14.00-ni)** Saue vallamajas, Veskitammi 4, Laagri alevik, kus on võimalik tutvuda kinnistute detailplaneeringu eskiislahendusega ning selle juurde kuuluva dokumentatsiooniga.

Saue Vallavalitsus teatab, et **16.05.2012** algusega kell 18.00 toimub Saue vallamajas Alliku külas asuva **Väriheina tee 14** (katastritunnusega 72701:001:0491, maatulundusmaa 100%, suurusega 8,81 ha) kinnistu ja lähiala osalise detailplaneeringu eskiislahendust tutvustav avalik arutelu. Detailplaneering näeb ette kehtiva Saue valla üldplaneeringu osalist muutmist. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on elamu- ja transpordimaa kruntide moodustamine, ehitusõiguse ulatuse ja hoonestustingimuste määramine viie ühepereelamu ning Tähetorni täna ja Juuliku-Tabasalu maantee ühendustee ehitamiseks. Vastavalt Saue valla üldplaneeringule ja Harju maakonnaplaneeringu teemaplaneeringule "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnaningimused", paikneb detailplaneeringuks

taotletav maa-ala tiheasustustalale jääval kõrghaljastusega alal ning rohevõrgustiku K10 koridoris. Elamukrundid planeeritakse olemasoleva elamuala kõrvale, jätkates olemasolevat tiheasustustala, et säilitada maksimaalne rohekoridori laius. Olemasoleva tiheasustustala laiendamine detailplaneeringu alale ning selle muutmine ühepereelamutega tiheasustustalaks on loogilises seoses ning jätkuks kõrvalasuval Metsavahi elamurajoonile. Elamukrundid planeeritakse suurusega alates 1500 m². Kehtiv valla üldplaneering näeb ette planeeringualal perspektiivset Tähetorni täna ning Juuliku-Tabasalu maantee ühendusteed, milleks taotletava detailplaneeringuga määratakse ehitusõigus. Planeeringu koosseisu kuuluvad Väriheina tee ja Väriheina tee 21 kinnistud. Planeeritava maa-ala suurus on ca 10 ha.

Avaliku väljapaneku kestel on võimalik tutvuda detailplaneeringute jooniste ja seletuskirjaga elektrooniliselt valla veebilehel http://www.sauevald.ee/ehitus_planeerimine/detailplaneering/teated.

Detailplaneeringute algatamise, vastuvõtmise ja kehtestamise korralduste ja otsustega on võimalik tutvuda ka elektrooniliselt Saue valla veebilehel: http://www.sauevald.ee/ehitus_planeerimine. Lähemat informatsiooni saab planeeringute spetsialistilt Maili Metsaotsalt 654 1157 maili.metsaots@sauevald.ee.

Kole koht oli... ja enam ei ole

Veebruarikuu vallalehes oli rubriigis "kole koht" foto ühest Pärnu maantee ääres asuvast jubedast kohast - põlenud endisest söögikohast Oaas. Täna on vallavalitsuse järelevalve alane töö vilja kandnud ning pärast seda, kui hakati nimetatud koha omanikfirma juhataja kohta juba sundtoomise menetlust rakendama, võitis omaniku terve mõistus ja ta lasi selle jubeduse kiiremas korras maha lammutada.

UUS BUSSILIIN SAKU VALLA-LAAGRI- TALLINNA VAHEL

1. mail alustas kommerts bussiliin nr 220 Aespa-Kiisa-Saku-Laagri-Tallinn

Peatused:

Standard, Kiisa raudteejaam, Kiisa, Lees, Nirgioru, Kasemetsa, Preeria, Saku Kingu, Pähklmäe, Kurvi, Murumäe, Jälgimäe, Topi, Jõenurme, Paudamäe, Laagri, Viljaku, Vana-Pääsküla, Hõimu, Hiiu, Valdeku, Risti, Järve (tagasisuunal Virve), Kalev, Tallinn-Väike, Vineeri, Kosmos, Estonia

Vedaja AS Samat

Vt sõiduplaani
<http://soiduplaan.tallinn.ee/>

TEED JA TÄNAVAD

Peale vihmast kevadet algab tegus teetööde hooaeg

Erakordsete ilmastikuoludega kevade tulek on ajanud nii kevadist teehooldust, kui ka teede ehitustegevusega alustamist, kuid vallal on teede osas tegusad plaanid.

INDREK BRANDMEISTER
kommunaal-
spetsialist

Juba enne aprilli alguse üllatuslikku lumeperioodi alustati tänavate ja jalg- ning kergteede märgpuhastusega ja nüüdseks on OÜ Jaaksoni Linnahooldus lõpetanud tänavate puhastustööd. Külma ja pidevate sadudega ilm on hoidnud väikesed valla kruusateed, mis on ka kohati kehva materjali koostisega, liigmärjad ja see on pidurdanud olulisel määral kruusateede operatiivset hooldust. Siinkohal loodab vallavalitsus kruusateid kasutavate inimeste mõistvale suhtumisele, igal juhul ei ole tegemist tahtliku venitamisega.

Sel aastal on kruusateede hoolduse osas ka suuremad eesmärgid. Vallateede äärtelt lõigatakse külgnevat võsa ja veetakse minema kõrgeid teepeenraid. Samuti on plaanitud

lisaks kruusmaterjali pealevedu, et lisada vajalik kiht kohtades, kus teel on materjali ebapiisavas koguses. Kohtades, kus majad on teele lähemal kui 30 meetrit, tehakse ka tolmutõrjet. Kõik need tegevused on äärmiselt olulised kruusateede hoolduse ja söidetavuse tagamiseks. Paraku näiteks eelmisel aastal nende tegevuste jaoks ressursse lihtsalt nappis, kuna suured lumetormid röövisid valla rahakotist majasteeliku rahakoguse.

Asfaltkattega teedel on alanud aukude parandustööd ning loodetavasti lõppevad need tähtaegselt ehk 15. mail. Kusjuures asfaldiaukude kogus vallateedel ei ole kuigi märkimisväärne, sest kui näiteks Tallinna linn paigaldas kuni 1500 ajutist liiklusmärki aukude hoiatuseks, siis valla poolt tuli üles sättida vaid mõned loetud liiklusmärgid. Vald tellib ka sel aastal asfaltkattega tänavatele kaitsvaid pindamistöid. Nende tööde pikaajaliseks eesmär-

giks on vanade asfaltkatete säilitamine.

Valmivad mitmed kergteed

Jätkuvad tööd Laagri-Padula-Saue kergliiklustee ehitusel. Saue valla facebooki seinal on tähelepanu juhitud ka mõnede sadeveeküsimustele Padula jaama juures. Need on fikseeritud ja loodetavalt valmib kergtee tähtaegselt ehk 15. juunil 2012.

Jätkuprojektina kuulutab vallavalitsus lähiajal välja ehitushanke Suurevälja tee ja Vanamõisa-Tutermaa maantee jalgteede ehituseks. Kuna tööde maht jalgteede ehitusel ei ole kuigi suur ja kui hankemenetluse osas kohtuvaidlust ei teki, valmib jalgteed juba augustiks 2012.

Saue Vallavalitsus ja Maanteeameti Põhja regioon teevad ühis- hanke ja peatselt jõutakse ehituspinguni, et ehitada Laagri-Harku mnt 3,0 km maantee laiendus ja Kotka tee kergliiklustee kuni Kauri

tee ristmikuni.

Maikuus korraldab vallavalitsus ka veel ehitushanke Vanasilla tänavas osaliseks laiendamiseks kuni uue Nõlvaku lasteaiani koos jalgteega ja Vanasilla tee/Nõlvaku ja Udu tänavate ristmikule projekteeritud ringristmiku ehituseks. Selle teobjekti valmimine koos jalgteede võrgustikuga on eelduseks, et uus valmiv lasteateed on igati mugavalt ligipääsetav.

Teedeehitused seoses pooleliolevate kanaliseerimistöödega

Nõlvaku piirkonna tänavatel, kus tehakse kanaliseerimise töid, saavad üleskaevatud tänavad ka uued ja värsked teekatted. Lõikudel, mis hetkel on killustik- või freespurukatega, asfaldi ei paigaldata, sest katete parendus ei olnud abikõlblik kulu.

Pilliroo piirkonnas saavad kanaliseerimisjärgselt uue kuumpinnatud freesasfaltkatte Pilliroo põik ja Vesiroosi tänav. ■

Hüüru ja Kiia vaheline maanteelõik läks remonti

17. aprillist algas Paldiski maantee katendi remont 2,8 kilomeetrise lõigul kilomeetritel 16,0 (Püha küla) kuni 18,8 km (Pagavere tee, Kiia küla). Kogu lõigul freesitakse üles vana asfaltkatend, uuendatakse aluskonstruksiooni ja ehitatakse uus asfaltkatend ning ja tehakse teekatte märgistustööd. Liiklus jääb avatuks, kuid liiklemiskiirust piiratakse 50 km/h ja vajadusel piiratakse kiirust täiendavalt 30 km/h. Teetöid teostab Tallinna Teede AS ja liikluskorralduse eest vastutab Warren Safety. Tööd lähevad maksma 1 160 505 eurot ja nende lõpptähtaeg on juuli.

JÄÄTMED

Koostöö võimaldab elanikel jäätmehoolduskuludelt kokku hoida

Märtsikuus külastasid Harjumaa linnade ja valdade esindajad Soome Pirkkanmaa (eestlastele rohkem tuntud Tampere linna ümbrusega) jäätmekäitluse korraldust.

MIKK LÖHMUS
abivallavanem

Kaks päeva toimusid sisukad loengud praktilise jäätmekäitluse teemadel ning ühiselt külastasime ka kohalikku jäätmekäitluskeskust, prügimäge ja tutvusime jäätmepeletustehase ehitusega. Külastus andis palju praktilisi mõtteid, kuidas ka meil, koduses Eestis, jäätmekäitlust paremini korraldada.

Kasvuraskused olid sarnased

Soomel on korraldatud jäätmeveol paarikümneaastane ajalugu, kuid kuulates kohalike spetsialistide meenutusi minevikust, peegeldasid need pea üks-üheselt Eesti tänast päeva. Ka Soomes oli palju neid, kes väitsid, et neil jäätmeid tildse ei teki, samuti ei olnud rahul sellega, et konteiner ei saa täis, vedu käib liiga tihti või ei meeldinud see, et jäätmevedu on kohustuslik. Aastate jooksul otsiti paremaid lahendusi ja kuigi ka täna pidi olema üksikuid rahulolematuid, siis üldiselt on ini-

mesed jäätmekäitluse korraldusega rahul. Mis on Soomes sellist, mida ka Eestis oleks võimalik paremini teha?

Koostöö viib jäätmekäitluskulud odavamaks

Eesti jäätmeveohinnad on prügiveofirmade turuvõitluse tulemusena suhteliselt madalad, kuid pole mingit alust arvata, et järgmiste konkurside tulemusena see ka nii jääb. Kui uusi vedajaid turule ei lisandu, võivad hinnad oluliselt tõusta. Soomlased väitsid seda, et ka Eestis teemaks olev prügipõletamine ei pruugi kaasa tuua prügiveohindade langust. Põhjuseks uue tehnoloogia juurutamise kulud, suured investeeringud selliste rajatiste keskkonnaohutusse ning jäätmete madal kvaliteet (kütteväärtus).

Soomes jäätmekäitluse üheks võtmesõnaks on inimeste omavaheline koostöö ja ühiskonteinerid. Keegi ei kujutaks ju ette olukorda, et kortermajadel on igal korteril oma prügikonteiner. Paraku toimib täpselt nii küldes ja suvilapiirkondades. Ühiseid konteinereid

kasutades oleks jäätmekäitluskulud madalamad ning nende kasutamine on lihtsamast lihtsam. Huvitatud isikutel tuleb sõlmida lihtsalt ühine prügiveoleping, mingit eraldi valla luba vaja ei ole. Oluline on ka rõhutada, et jäätmete laialdasema sorteerimisega jääb prahti, mida üldprügikasti panna, üha vähemaks ja on igati mõistlik konteiner ühiselt võtta, et mitte niisama maksta.

Sorteerimine, sorteerimine, sorteerimine

Teine oluline märksõna on jäätmete sorteerimine. See harjumus hakkab juba inimestele tasapisi sisse juurduma, kuid on alles lapsekingades. Isegi soomlased kurdavad, et kogutavad jäätmed sisaldavad liiga palju sellist kraami, mille koht oleks biolagunevate jäätmete hulgas ja mis põletamist ei soodusta. Samuti on sorteeritud pakendijäätmete hulka visatud palju sellist, mis takistab kvaliteetse jäätmekütuse tootmist. Meil on asi palju hullem.

Kahjuks on meil mitmed pakendikonteinerid kujunenud olmeprahi toomise kohaks - eriti pahataht-

likud tegelased elavad Kotka tee, Väriheina/Pilliroo ja Koru tänav

Kohati on küll tunne, et muidu asjalik inimene kaotab prügikonteineri ees mõistuse, kuidas muidu selgitada, et paberikonteinerisse topitakse madrats või täis moosipurgid.

ümbruses. Kohati on küll tunne, et muidu asjalik inimene kaotab prügikonteineri ees mõistuse, kuidas muidu selgitada, et paberikonteinerisse topitakse madrats või täis moosipurgid. Kõik see suurendab aga jälle tunduvalt kulusid ja rikub kogu konteineri sisu.

Vald kavandab uusi jäätmemajasid

Paar aastat tagasi ehitas Saue Vallavalitsus Keskonnainvesteeringute Keskuse toel valda 10 jäätmemaja. Neid kasutatakse üha rohkem, kuid praktiline väärtus võiks palju suurem olla. On need ju kohad, kuhu panna ühised konteinerid. Kui on veel huvilisi, kes tunneksid huvi ühiste jäätmemajade paigaldamiseks, siis palun sellest Saue Vallavalitsusele teada anda. Kavandame veel üht taotlust Keskonnainvesteeringute Keskusele uute jäätmemajade ehitamiseks, kuid sellel on mõtet ainult siis, kui on huvilisi, kes üheskoos tahaks seda kasutama hakata. Alternatiiviks on alati muidugi rohkem maksta, aga kas see ongi mõistlik lahendus? ■

“

TURVALISUS

Maikuust vallas patrullimas uus turvafirma

G4S kirjadega masinad asenduvad Securitase logo kandvate autodega.

Kuna senise teenusepartneri G4Siga leping lõppes, korraldas vallavalitsus uue hanke. Hankele kutsuti kolm Eesti suurimat turvafirmat – Securitas, G4S ja USS Security. Parima pakkumise esitas neist esimene.

Teenus sisaldab vallavalitsuse omandisse kuuluvate hoonete (vallamaja, lasteasutuste jne) tehnilist valvet ja valveseadmete hooldust ning vallakodanikule nähtava osana ülevallalist patrullteenust. Securitase autosid saab alates 1. maist näha kolmel trajektoiril – Laagri-Nõlvaku piirkond, Ääsmäe-Jõgisoo-Tuula-Valingu piirkond ja Vanamõisa piirkond.

Securitase juhtimiskeskuse telefon on 1660, millele võib abi saamiseks helistada ka iga vallakodanik.

KESKKOND

Veskitammi ja Koru tänavate vaheline jõelõik saab uue ilme

Aprillikuu lõpus alustas OÜ VKHT Laagris Pääsküla jõe sängi ja kallaste puhastustööd. Sedapuhku saab uue ilme Veskitammi ja Koru tänavate vaheline jõelõik. Tegemist on väga ilusa piirkonnaga, sest jõgi voolab kõrgete kallaste vahel ja kohati on paljandunud ka paekiviseljandikud.

Vallavalitsuse poolt töövõtjale püstitatud ülesanne pole lihtsate killast, kuna aastate jooksul on jõekaldale tekitatud kolm arvestatava suurusega omavolilist prügi mahapaneku kohta, kogu jõekallas on rohkem või vähem prügistatud. Selle kõrval on töö jõesängi puhastamiseks ja muda eemaldamiseks juba lihtne.

Tööd tehakse SA Keskkonnainvesteeringute Keskus kaasabil ning peaksid lõppema augustikuu lõpuks.

Lisainfot saamiseks palun pöörduda abivallavanem Mikk Lõhmuse poole telefonil 654 1158 või e-posti aadressil mikk.lohmus@sauevald.ee.

HEAKORD

Lõket võib koduhoovis teha, aga rõdul grillida mitte mingil juhul

Kevadkoristuse ja grillihooaeg on kätte jõudnud ning inimesed helistavad valda ja tunnevad huvi, kas lõkke tegemine on lubatud ning mida põletada tohib.

KRISTIN LEPIKSON,
keskkonnaspetsialist

Endiselt on keelatud prügi ja jäätmete põletamine, kuid kuivi aia- ja pargijäätmeid, immutamata puitu ja paberit on lubatud Saue vallas põletada. Tule tegemisel tuleb lähtuda määruses “Küttekoldevälise tule tegemise ja grillimise kohale esitatavad nõuded” sätestatud nõuetest.

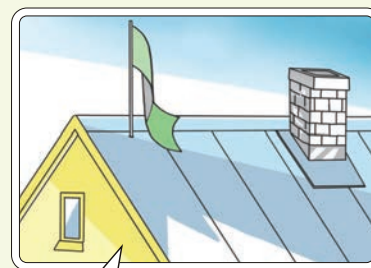
Lõke tuleb teha mittepõlevale pinnasele, lõkkeaseme ümbrus hoida poole meetri ulatuses puhas süttivast materjalist. Tuld võib teha tuulevaikus või nõrga tuulega (kuni 5,4 m/s). Jälgima peab ka tuule suunda, et sädemed ei lendaks põlevmaterjalidele või lõkke tegemisega kaasnev suits ei häiriks naabreid.

Lõkke ohutu kaugus hoonetest ja metsast sõltub eelkõige lõkke suurusest. Alla ühemeetrise läbimõõduga lõke peab paiknema vähemalt 10 meetri kaugusel hoonetest ja metsast. Üle ühemeetrise läbimõõduga lõke peab paiknema vähemalt 20 meetri kaugusel hoonetest ja metsast. Üle kolme meetri läbimõõduga lõkke tegemiseks on tarvis juba kohaliku päästeasutuse nõusolekut.

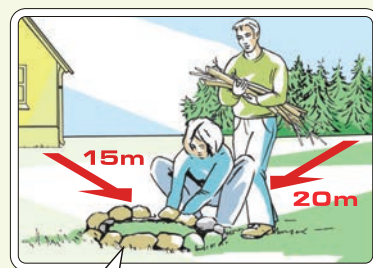
Lahtist tuld ei tohi jätta järelevalveta, laske sel lõpuni põleda, kustutage veega või summutage näiteks liivaga. Metsas võib lõket teha vaid selleks ette nähtud tähistatud kohas ja omaniku loal.

Oluline on jälgida, et lõkkest ei saaks alguse kulupõleng. Enamasti saab kulupõleng alguse inimese hooletusest – olgu see siis järelevalveta jäetud lõke või mahavisatud kustutamata suitsuots. Igasugune kulupõletamine on ohtlik ja kõikjal Eestis keelatud.

Grillimisel tuleb meele pidada, et grill tuleb paigutada tasasele pinnale hoonest eemale. Grill peab asetsema hoonest vähemalt viie meetri kaugusel. Rõdu on hoone osa ja rõdul grillida ei tohi! ▣

LÕKET TOHIB TEHA AINULT TUULEVAIKSE ILMAGA.

PAIGUTA LÕKE MAJAST 15 m KAUGUSELE.

PUHASTA LÕKKE ÜMBRUS PÕLEVAST MATERJALIST, ET TULI EDASI EI LEVIKS.

HOIA ESMASED KUSTUTUSVAHENDID KÄEULATUSES.

HOIA LÕKKE PÕLEMISE LÕPUNI SILMA PEAL.

KUSTUTA LÕKKEASE VEEGA.

LISAINFO

Täpsemat infot tuletegemise nõuete kohta saab päästeala infotelefonilt 1524 ja päästeameti kodulehelt www.rescue.ee ja Saue Vallavalitsuse keskkonnaspetsialistilt telefonil 654 1152 või e-posti aadressil kristin.lepikson@sauevald.ee.

MAAVALITSUS ANNAB TEADA

Rail Baltic raudteetrassi koridori asukoha määramine

HARJU
MAAVALITSUS

Vabariigi Valitsus algatas 12.04.2012 korraldusega nr 173 Harju maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“, Harju maavanem algatas 19.04.2012 korraldusega nr 661-k maakonnaplaneeringu keskkonnamõjude strateegilise hindamise.

Vastavalt keskkonnamõju hindamise

ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele on maakonnaplaneeringu koostamise puhul keskkonnamõju strateegiline hindamine kohustuslik. Maakonnaplaneeringu eesmärk on 1435 mm standardil põhineva Rail Balticu raudtee trassi koridori asukoha määramine selliselt, et tulevikus oleks võimalik ehitada suunal Tallinn-Pärnu-Riia raudtee, mis võimaldab rongil sõita kiirusega kuni 240 km/h.

Teemaplaneeringu koostamist korraldab Harju Maavalitsus, planeeringu kehtestab maavanem. Nii planeeringu

koostaja kui keskkonnamõju strateegiline hindaja valitakse riigihanke tulemusena.

Harju maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ algatamise otsuse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega on võimalik tutvuda Harju Maavalitsuse veebilehel aadressil <http://www.harju.maaavalitsus.ee/et/rail-baltic-raudtee-trassikoridori-asukoha-maaramine> ning tööpäevadel Harju Maavalitsuses (Rooskrantsi 12, 15077, Tallinn). ▣

ÜHISTRANSPOORT

Remont raudteel teeb rongisõidu ebamugavaks ja aeganõudvaks

Sel ja järgmisel aastal toimub elektriraudtee läänesuunal mitmeid mahukaid renoveerimistöid, mis halvavad püsiva sõiduplaani toimimise ja teatud rongide puhul võivad suisa igapäevaselt rakenduda uued graafikud.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Tetööd on vajalikud, et Elektriraudtee saaks teenindada Lääne-Harjumaa reisijaid uute rongidega, mis on kiiremad, mugavamad ja ökonoomsemad, võrreldes tänaste rongidega. „Täna on läänesuunal mitmeid tee-
lõike, kus rongide liikumiskiiruseks on seatud 40 km/h. 2013. aasta juulikuust alustab Elektriraudtee antud teelõikudel opereerimist uute, 160 km/h tunni kiirust arendavate elektrirongidega,“ põhjendab Elektriraudtee avalike suhete juht Norbert Kaareste.

Lisaks renoveeritakse kõik ooteplatvormid madalamaks. Näiteks Laagris alustati aprilli lõpus olemasoleva ooteplatvormi lammutamisega. „Lammutamisele läheb pool vanast ooteplatvormist. Seejärel rajatakse lammutatud osa asemele uus, madal ooteplatvorm. Teises etapis sulatakse teine, vana pool ooteplatvormist ning renoveeritakse ka see madalaks,“ kirjeldas Kaareste eesootavaid töid. Padula ja Urda peatuskohad rajatakse 2013. aasta suvel. Rongiliiklust see Saue valla piires siiski ei takista, küll ei sõida rongid, kui valda jõuavad Eesti Raudtee juhitud kontaktvõrgu väljavahetamistööd. Hetkel toimuvad tööd

Paldiski – Keila lõigul. Keila – Pääsküla lõigule jõuavad tööd käesoleva aasta teises pooles, kestes aasta lõpuni.

Kuna renoveerimistöid on palju, siis esineb tihti sõiduplaani muutusi. See tähendab, et iga päev kehtib teatud rongide puhul uus sõidugraafik. Elektriraudtee on hetkel kaalumas terve kuu kehtiva muudetud sõiduplaani rakendamist, ent see tähendaks keskmiselt poole vähem elektrirongide väljumisi. „Isiklikult elan Keilas ning esmaspäeviti vaatan kogu eesoleva nädala tööle sõitmise ja töölt

tulemise rongiajad üle elektriraudtee.ee kodulehelt. Soovitan sama teha kõigil elektrirongikasutajatel kuni remonttööde perioodi lõpuni 2013. aasta suvel. Võimalusel teha seda tihedamini, kui kord nädalas, soovib Kaareste.

Reisijatelt on laekunud juba meelepaha, et graafikumuudatuste kohta ei ole piisavalt ja adekvaatset infot, et rongide liikumiskiirus on kohati olematu, et rongid jäävad ootamatult vahelt ära. „Graafiku muudatustest saab Elektriraudtee teavitada oma kliente, kui meile on antud muudatustest vastav info laekunud. Reeglina saadab Eesti

2013. aasta juulikuust alustab Elektriraudtee opereerimist uute, 160 km/h tunni kiirust arendavate elektrirongidega.

ARENDUS

LEADER-programmi kevadvoorust sai toetust kuus Saue valla projekti

Nelja Valla Kogu (NVK) kevadvoor 2012 on läbi saanud ning toetust saanud projektid teada. Kokku esitati Nelja Valla Kogule 51 taotlust: Harku vallast 29, Saue vallast 9, Saku vallast 7 ja Kiili vallast 5. Üks projekt oli esitatud väljapoolt tegevuspiirkonda.

EVA
PUKK
MTÜ Nelja
Valla Kogu

Saue vallast esitati kevadvoorust vähem taotlusi kui sügisel (12), kuid toetus eraldati 6le projektile. See on väga tubli tulemus, kui arvestada, et konkurents on aasta-aastalt tihenend. Projektid, mis toetust ei saanud, polnud ju sugugi viletsad ning igati toetust väärt, kuid rahalised piirangud on ees ning NVK juhatusel tuleb teha valikud.

Meede 1st (Kvaliteetse elukeskkonna loomine) sai toetust Ääsmäe Kultuuri- ja Spordi Sihtasutus Ääsmäe Noortekeskuse Exit ruumide uuendamiseks. Eesmärk on muuta ruumid hubasemaks ja avaramaks, kus noortel oleks rõõm koos käia. Projektiga soojustatakse välisseinad, lisatakse kütteallikad ning ka-

sutusele võetakse uus ruum. Seinad ja laed saavad uue värvikihi ning valgustustki lisatakse juurde.

Meede 2st (Kogukonna arendamine) said toetust MTÜ Vanamõisa Küla Nelja Valla Külade Päeva ja Talendivõistluse ning MTÜ Pere Heaks Tänavakultuuri linnalaagri läbiviimiseks. Kui esimese taotleja puhul on tegemist juba traditsiooniks saanud ettevõtmisega ja lähemat tutvustamist ilmselt ei vaja, siis teine tegija on NVKle uus. MTÜ Pere Heaks on loodud pereteemalise informatsiooni levimise suurendamiseks ja perede üldisele heaolule kaasaaitamiseks. Muuhulgas haldab ühing portaali Pereweb.ee. Toetust saadi linnalaagri läbiviimiseks selle aasta juunikuus. Laager töötab tulla põnev ja mitmekülgne. Terve nädala vältel on noortel võimalus sportida, teha kunsti ja käsitööd, filmi vaadata ning kanuutada.

Meede 3st (Puhkeplatside ning

juurdepääsuteede rajamine) sai toetust 2 Saue valla taotlust. Juba tuttav Rahvaspordiklubi Kuuse alustab multifunktsionaalse spordiväljaku rajamisest Jõekääru parki. Plaanis on kunstmurukattega spordiplats, kus saab harrastada võrk-, korv- ja jalgpalli. Plats saab ümbritsetud kõrge võrguga, takistamiseks pallide kaotsiminekuks.

MTÜ Vanamõisa Küla esitatud teine taotlus otsustati samuti rahastada, et Vanamõisa Vabaõhu-keskuses toimuvaid vabaõhuüritusi külastavad inimesed saaksid end tunda mugavalt. Lühidalt öeldes ehitatakse territooriumile teistaldata WC ehk parendatakse sanitaartingimusi. Lisaks soetatatakse moodulaiaid, sest ala kasutamine on juba nii aktiivne ning otstarbekam on need omale osta kui iga ürituse jaoks rentida.

Meede 4st (Ajalo- ja kultuuriväärtuslike objektide taastamine)

taotles toetust vaid üks Saue valla ühing – MTÜ Ääsmäe Külakogu. Juhatus pidas projekti toetuse vääriliseks ning külakogu saab jätkata oma küla miljööväärtusliku ala väljajahitamist kiviaia taastamise näol.

Meetmesse 5 (Väikeettevõtluse arendamine) ei laekunud Saue vallast ühtegi projekti, kuid sügisvoor on veel ees, kuhu ootame uudseid ja huvitavaid taotlusi.

Sügisvoor 2012 on avatud 1.-15. septembrini. Kel mõtted taotluse esitamise suunas liiguvad, peaksid kiirustama, sest 2014. aastal LEADER-programmist toetust küsida ei saa. Alates 2015. aastast avatakse fondid taas, kuid siis juba uutel tingimustel ja alustel. □

Noppeid naabritelt

Nõmme lasteaiaid said liivakastidesse uue liiva

Kevadise heakorrakuu raames vahetab Nõmme linnaosa valitsus kõikide linnaosa lasteaedade õuealadel välja liivakastiliiva. Lasteaedade varustamiseks kulub liiva kokku ligikaudu 200 tonni. Samuti pakub linnaosa lasteaedadele abi haljastustööde tegemisel ning juba olemasoleva töökorras inventari kaardistamisel. Nõmme linnaosa vanema Erki Korpi sõnul on lasteaedade eelarved jäänud juba nii ahtaks, et heakorratöödele raha ette nähtud sama hästi kui ei ole, rääkimata selleks vajaliku varustuse, nagu niidukid, trimmerid vms soetamisest.

Nõmme Sõnumid 23.04.2012

Suurupi saab külakeskuse

Maikuus hakatakse Suurupisse rajama muuseum-külamaja, väljatöötamisel on Suurupi turismi arengukava projekt. PRIAst kahe projektiga taotletud rahadega hakatakse renoveerima 1952. aastal ehitatud tehnohoonet ülemise tuletorni hoovis, vanast krohvitud hoonest saab muuseum-külakeskus. Hoone, mida muuseum-külakeskuseks renoveerima hakatakse, kuulus varem Veeteede Ametile. „Esimesele korrusele tuleb väike tuletornimuuseum, põõningukorrusele aga külakeskuse ruumid,“ selgitab Suurupi Seltsi juhatuse esinaine Anne-Ly Mitt. Praegu külarahval kooskõitumise kohta polegi.

Harku Valla Teataja 12.04.2012

Jõuluvana polnud aprillinali

20. aprillil askeldasid Keila kesk-väljakul jõuluvana ja kohal olid ka Keila lasteaedade lapsed. Jagati kommi ja loeti ette jõuluvana pöördumine. See ei olnud aprillinali – tervitama tuldi Saksamaalt Brunsi puukoolist saabuvat seitsmemeetrist kuuske, millest peab saama linna püsjajoolupuu.

Kuusk toodi nii kaugelt seepärast, et ümberistutamiseks mõeldud suurt puud tuleb teistmoodi kasvatada, kui seda tavaliselt puukoolis või metsas tehakse. Koos juurepalliga kaalus puu 3,7 tonni, kuuse hankis Hansaplant ja istutustööd viis läbi Karukäpa Puukool Madis Jürimaa juhendamisel. Ei ole teada, et Eestis oleks varem nii kõrget puud istutatud. Paar-kolm aastat lastakse puul rahulikult juurduda ja siis hakkab kuusk kandma linna jõulupuu austavat ülesannet.

Keila Leht 27.04. 2012

PERSOON

Imelisest isetusest inspireeritud

Kohalikust apteekrist Estrit õhkub mingit jalustrabavat helgust. Ta vaatab otse silma. Ta kuulab. On päriselt olemas. Ja hoolimata sellest, et ta laseb endast läbi päevas kümnete inimeste haiguste ja heitumiste lugusid, jaksab ta ka peale kolme aastakümnet apteekritööd uskuda, et kõiki on võimalik aidata. Kuni viimase hetkeni.

KV
KODUVALDKODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Selle 15-aastaga, mis Võrumaa juurtega Ester on Laagris proviisori ametit pidanud, on ta saanud siinkandis omaks ja oluliseks. Tema pisikesse apteeki satub igat sorti rahvast. Kes haarab vaid aspiriinipurgi järele ja lahkub naeratades, kes räägib retsepti lunastamise kõrvale ära kõik valu ja vaeva, mis elus painamas on. Ajast aega on pisikesse koha apteeker olnud osalt ka psühholoogi ja kirikuõpetaja rollis, aga just viimased aastad on Estrit sõnul toonud tohutult inimesi, kes on oma eludega puntras. Ta kuuleb lugusid sellest, kuidas kaotatakse kodud ja ametid, kuidas lähedased on haiguste tõttu muutunud kiuslikuks ja kuidas lapsed haaravad kaasa viimsegi viirusepuhangu. „Selles töös ongi väga oluline esimene kontakt. Et inimene sisenemishetkest alates tunneks, et siin teda aidatakse ja kuulatakse. Selle usalduse loomise jaoks ei piisa vaid ameerikalikust naeratusest,“ teab Ester.

Mina teid aitamast ei lakka.

Kui te kuidagi ainult lepite minu abiga ja mind usaldate. Selline näib olevat Estrit suhtumine oma ametisse ja kundedesse. Ester on kindel, et apteekri roll ei ole ainult ravimipurgi üle leti ulatamine. Eriti väikeses kohas tuleb alati hinnata olukorda. Näiteks tulnud kord üks noormees silmavaluga, et midagi lendas silma, tahtnud mõned tilgad ühes võtta. Ester soovitas igaks juhuks kiirabisse pöörduda. Silmad ju ikkagi nii õrnad. Hiljem selguski, et pisike metallikild, mis mehele silma sattus, võinuks lõppeda nägemise kahjustusega. „Täna sel päeval on ju ka nii, et ega arsti juurde ka nii kergesti pääse, esimene koht kuhu murega tulla, on ikka apteek. Siis peab olema aega arutada, et mis inimesel viga, on ta ehk juba end millegagi ravinud,“ ütleb Ester. Vahel liigub rahvast palju ja ei saa hädasolijaga pikemat juttu ette võtta. Siis ütleb Ester, et tulgu inimene õhtul tagasi, siis on vaikum, saab rahulikult rääkida.

Mõnikord ei ole kohapeal õiget ravimit pakkuda. Aga Ester ei lase vaid lakoonilise – „meil ei ole“ teatega kedagi minema. Tal on peas pooled Tallinna apteekide numbrid ja loetud minutite jooksul annab ta kodule info, kus apteegis tema soovitud medikament siiski saadaval on. „Inimene peaks sõitma võib-olla pool linna läbi, et rohtu saada, minu jaoks on ju lihtne võtta see kõne ja välja uurida,“ ei pea ta sellist suhtumist sugugi mingiks liisakoormuseks.

Laagri apteegis on sahtlis piisike klade, kuhu tähendatakse üles ravimid, mis kliendile ausõna peale välja antakse. Sest Ester teab, vahel on nii, et raha napib, aga ega siis rohud saa võtmata jätta. Pettuda pole inimestes tulnud. Mingil hetkel tuuakse võlgu olevad eurokupiirid ikka tagasi. Kuna Ester on üksiti ka apteegi omanik, siis võib ta omale sellist südametunnistuse järgi käitumist lubada. „Saana teha nii, nagu ise õigemaks pean. Ma ei pea sellele mõtlema, et kas see on kasulik või mitte. Ma võin hädalukorras müüa inimesele ravimi ükskõik mis hinnaga, palju tal just olema juhtub. Meil ei ole nagu mõni suur apteek, siin on natuke ikka nagu sotsiaalne ettevõtmine ka,“ nendib Ester.

Estrit esimene armastus oli hoopis muusika. Koorilaulule on ta truuks jäänud tänaseni, aga nooruses kirkastas helidemaailm Estrit sedavõrd, et heameelega oleks tüdruk hoopis Konservatooriumisse astunud. Üsna karmide põhimõtete isa suunas Estrit ja tema kaht õde asise ameti juurde. Muusiku elukutse ei olnud karmides maapiirkonna oludes elava perepea jaoks see „päris“ töö. „Ja kuna meid kasvatati sellises vaimus, et vanemate sõna tuleb kuulata, siis nii see jäi,“ meenutab Ester. Ta laulis siiski kooriloores ja tänu kirjandusõpetajale, keda ta siiaaani tänutundega meenutab, rikastasid noore tüdruku maailma teisedki kaunid kunstid.

Sovhoosi bussiga põristati Tartusse ja üle sai vaadatud kõik Vanemuise teatritükid, seniajani naudib Ester luulet ja puistab intervjuu tegemisel jutu sekka vabalt Doris Kareva värsse. „Mul on üsna kõva humanitaari taust jah, aga tugevalt tundsin ma end ka keemias,“ ütleb Ester. Just see, et katseklaasides erinevate vedelike uurimine põnev tundus, andis tõuke valimaks Tartu Ülikooli proviisori eriala.

Hetkele häälestumise oskus. Laulmine siiski jäi. „Keegi ei keelanud mul ju muusikaga edasi tegelemast. Kogu Tartu õpingute aja laulsin ülikooli naiskooris. Olin mida iganes valmis tegema, et pääseda kooriga koos pikkadele väljasõitudele Siberisse ja mujale. See armastus hõlmas kõike,“ nendib Ester kirklikult. Täna laulab ta Tartu Ülikooli Tallinna vilistlaste naiskooris ja neid kooripäeva õhtuid ootab naine õhinaga. Iga kord on tema sõnul nagu suursündmus, milleks tuleb valmistuda, mille keskel ununevad ametid ja perekonnad, jääb ainult hetkes olemise rõõm. „Oskuse keskenduda just käesolevale momendile, on koorilaul mulle andnud. Sama on ka apteegis. Mulle meeldib häälestuda eesiseivaks tööpäevaks, et olla just siin ja sel hetkel olemas ning pühendunud,“ tõmbab Ester paralleele.

Muusika ja apteekriamet põletavad Estrit üsna ühtmoodi. Tema moto elus ongi – tee neid

asju, ainult neid, milleta elada ei saa. Kirega ja põlemisega. „See on kuritegu enese vastu, kui inimene peab päevast päeva tegema midagi vastu tahtmist. Ma usun, et sellepärast on inimesed ka rohkem haiged. Stressis nagunii,“ on Ester kindel.

Et aga ainult optimism inimesi haigustest siiski ei päästa, teab Ester muidugi ka. Tema apteegi käibest moodusta kolmveerand krooniliste haiguste ravimite müük. Kõrgvererõhutõbi, südame-

Apteekri töös ongi väga oluline esimene kontakt. Et inimene sisenemishetkest alates tunneks, et siin teda aidatakse ja kuulatakse. Sellise usalduse loomise jaoks ei piisa vaid ameerikalikust naeratusest.

veresoonkonna haigused, allergiad, kasvaja. Vitamiini ja aspiriini tuleb ostma hulga vähem inimesi. „Muidugi ma näen päevast-päeva inimeste muret ja vaevaid, aga ma olen veendunud, et kuidagi saab ikka aidata. Lõpuni välja,“ ütleb naine veendunult.

Ja ta teab, mida räägib. Sest mõnikord tuleb tal aidata inimestel teispoosusesse minna. „Minu vanaema ütles selle kohta – inimese kooletamine. Kui surija viimased päevad hakkavad kätte jõudma, siis on lähedased tavaliselt paanikas. Ei oska midagi teha, midagi öelda. Selle asemel, et aidata inimesel minna. Sõna otseses mõttes kuulata ära, mis on tema viimane soov. Mõnel on mure oma kapsapeenra pärast. Mõni tahaks viimast korda vanni minna. Mõni lihtsalt tahaks, et teda ei jäetaks üksi,“ teab Ester. Tal on tulnud mitmeid kordi olla selliste hetkede juures ja sellepärast ta teab, see minekki võib olla ilus. Nõnda, et nii minejale kui jääjale saab osaks kergendus ja tänutunne. Isegi siis, kui ravimid ei aita, meedikud ei päästa. „Viimase eluhetkeni saab inimest aidata!“ resümeerib Ester.

Agas enne lõplikult soovib Ester leida oma koht maailmas, kus olla õnnelik. Lihtsam ilmselt öelda, kui teha. Ester ise on seda vist suutnud. Sest see temast kajav helgus ja hingejõud saavad pärineda küll vaid õnnelikust südamest. ■

“

ETTEVÕTLUS

Köögikubjas Juha kutsuti kohalikku puhvetit päästma

Laagris Pääsküla jõe kaldal oleva Laagri pubi omanikud on viimastel aastatel vahetunud kiiremini kui aastajad. Eelmisel sügisel võtsid söögikoha üle kolm noort meest, kuid hoolimata nende entusiasmist ja ideedest ei ole elanikkond kohta siiski omaks võtnud. Kuvandi muutmiseks ja pubile uue hingamise andmiseks kutsusid mehed appi Kanal 2 telesaatest Köögikubjas tuntud armutu ütlemissa tippkoka Juha.

KODUVALD
annely.sumre@
saevald.ee

Valev, Raimo ja Tarmo on näppupidi publiaris toimetanud ka varem ja 2010. aasta sügisel võtsid mehed hurraaga üle Laagri pubi majandamise. Paraku tõdevad söögikoha pidajad, et algus on olnud suhteliselt raske. „Inimesed ei saa aru, mis koht see on. Ollakse kinni selle vanas halvas mälupildid, et siin käib kaklejate seltskond, ei ole meeldiv ega turvaline,“ pakub Raimo klientide nappusele seletuse. Nüüd olevat kraaklejatest küll lahti saadud, aga uut „head“ klienti ei ole veel peale tulnud.

Lisaks on Laagri pubi käivet üle tee asuv Comarket tublisti pärssinud. „Lõuna ajal on sööjaid ikka palju vähem, ju käiakse rohkem kaupluse soojaletti ääres,“ arvab Valev.

Söögikohal on ka oma kontseptsioon, nimelt keskendutakse öllele ja öllekultuurile. Pubileti taga võib

klient valida kuni 30 erineva märke seast, sisekujunduski toetab sama ideed – galerii 90 riigist pärit eri ollemargi vahel kisub uudistama. Korraldatakse ka öllekoolitusi, mis meeste sõnul panevat osaleja öllele hoopis teise pilguga vaatama. „Meil seostub õlu tihti poetaguse 2-liitristest plastpudelitest jooki kuukava seltskonnaga. Tegelikult on öllekultuur hoopis midagi muud. On oma filosoofiad valmis-

**KÖÖGIKUBJAS JUHA:
„Poisid, unustage ära see karaoke ja esinemised. Toit on kõige olulisem!“**

“

tamise, serveerimise, toiduga sobitamise kohta,“ nimetab Valev.

Mehed proovivad pubis meeleolu luua ka nädavahetusei elavate esinejatega ja neljapäevaste karaokeõhtutega. Aga seni ei ole hoogu sisse veel saanud.

Nüüd pannakse panus köögikubjas Juhale, kes oma vürtsise retoorika ja halastamatu mürgeldamisega võib omanikele suisa tuskatekitada. Esimene asi, mida see prillitatud köögikriitik esmakohtumisel Valeville, Raimole ja Tarmole ütleb: „Poisid, unustage ära see karaoke ja esinemised. Toit on kõige olulisem!“

Mis sellest kõigest välja tuleb, kas Laagri saab omale uue legendaarse söögikoha, mida ka linnarahvas ei pea paljaks visiteerida, nii nagu omal ajal siinkandis tegutsenud Scotland Yardi või on pubi saatuseks jääda kiratsema ja hingusele minna, see selgub 10. ja 17. mail eetris olevates saadetes Kanal 2s.

Ja loomulikult saab kõige autentsema pildi ja maitsemotsiooni ise kohale minnes. ■

Kuidas on Comarket mõjutanud Laagri väikeärde käivet

Ega väike suure vastu saa

Veskitammi 3 asub väike lihapood, mis on kohalikke köhutäitega rõõmustanud juba 12 aastat. Nüüd aga tõdeb peremees Andres Rosenfeld, et kundesid on ikka väheks jäänud, ligi neljandiku võrra on käive langenud viimasel kuul. „Tulevik on see, et kui välja ei vea, siis tuleb kinni panna. Praegu oleme veel optimistlikud, aga ega väike suure vastu saa,“ tõdeb peremees. Andres ise on elanikuna muidugi rõõmus, et uus ja suure kaubavalikuga Comarketi kauplus Laagris nüüd tegutseb, aga ärimehena teeb see teda kurvaks küll.

Oma pisipoe lihakraami kiidab mees heaks, värskeks ja kodumai-

seks, otse tapamajadest tuuakse kohale ja eestimaise päritolu osas pole kahtlust. „Ja siin on näiteks ka kamarat ja koote, poest seda ei saa,“ tunnustab ka end püsikliendiks pidav klient. ■

Juhukliendid on ära kadunud, fännid jäänud

Ka 2010. aasta septembris Vae tänaval uksed avanud Laagri Leivatoa perenaine Tiina tõdeb, et kuukäive on viiendiku võrra väiksem ja igal päeval ligi 30 klienti vähem. Perenaine ise arvab, et kui vanasti käisid ümbruskonnas töötavad inimesed lõunaks leivatoast pirukat ostmas, siis nüüd võtavad nemad ilmselt Comarketist salati. Ka koolilastest saiakese ostjaid eelistavad

poest krõpsu ja jäätise kaasa haaramist. Siiski on Tiina väga tänulik neile püsiklientidele, kes leivatoa küpsetistele truuks on jäänud. „Juhukliente on palju vähem, aga fännid on ikka jäänud. Need, kes meie pakutavat armastavad. Üks inimene lausa tuli ja küsis, et mis ma pean tegema, kas terve poe tühjaks ostma, et te uksi kinni ei paneks?“ kirjeldab Tiina lojaalsete klientide reaktsioone.

Perenaine lubab siiski, et väike pagariäri võitleb edasi. „Ilma kakkulseta me alla ei anna,“ naerab Tiina. ■

Ei ole pankrotis ega plaani ka

Sofka poe perenaised Ülle, Sirje ja Helve, kes juba 8 aastat Vae tänaval kodu- ja aiatarvete kauplust peavad, ütlevad, et hirm uue Comarketi tulemise ees oli küll. Esimene kuu on ometi olnud optimistlikum kui kardeti. Õnneks on praegu ka kevadine aiahoogaeg, peamised müügiartiklid on väetised ja seemned. Aga mis sügisel saab, seda perenaised ei tea. „Mõni on siin küsinud ka, et ikka tegutsete, ei olegi veel pankrotis. Neile oleme öelnud, et ei ole ega plaani ka,“ hoiab Sofka rahvas meeleolu kõrgel.

Ka Sofka poodi toetavad püsikliendid oma ostudega kohe teadlikult. Käiakse „suures poes“ ära ja tullakse ja võetakse Sofkast kasvõi vetsupaberirull või shokolaaditahvel, et oma toetust näidata. „Heameel on iga ostja üles,“ tunnustavad naised.

Oma eeliseks peavad kaupluseemendamad ka seda, et nende juures on inimesed harjunud käima aastaid (enne kui naised kaupluse erakätesse majandada võtsid, tegutses pood Sagro all, kokku on siis müügikoht olnud juba 18 aastat) ka niisama suhtlemas. Tullakse ikka küsima, et mis uudist on ja kuidas elatakse. „Väikepoe värk, kauba kõrval on see suhtlemise pool ka väga oluline,“ tõdevad Ülle, Sirje ja Helve. ■

FOTOREPORTAAZ

Südamenädal - koormust kehale, kergust lauale ja tunne südamesse

Üsna harjumuspärane on kritiseerida Eesti meditsiini. Ja öelda, et mul on nii palju tööd, et trenni tegemiseks pole aega. Ja aega ei ole ka süüa teha, sestap on kiirnuudlid ja Rimi sooja toidu lett õhtusöögi parimad kaaslased. Kindlasti on see tõsi. Ja tulemus on see, et siit valutab ja sealt puhitab....

Aga päeva lõpuks on suur osa terve ja tegus olemisest siiski igati enese kates ka. Kui asendaks hommikuse vorstivõiku puuvilja ja pudruga? Ja lemmikseriaali vahelisel reklamipausil teeks kümme kõhulihast. Ja kevadstressi leevendamiseks armuks oma kaaslasesse uuesti või esimest korda isendasse.

16-22. aprillini tähistati Südamenädalat, sest südame- ja veresoonehaigused on suurimad surmapõhjustajad Eestis. Päriselt tähendas see kõrgendatud tähelepanu tervisele, liikumisele, toitumisele. Saue vallaski juhtus üht-teist teemakohast.

■ Nõukaaja inimestele on termin „tootmisvõimlemine“ ilmselt tuttav. Pidid ju toona kõik lüpsjad, keevitajad, arveametnikud ja teisedki ametimehed kell 11 pastaka ja muud riistad nurka viskama ja raadiokrapist kostvate klaverihelide saatel puusi pöörutama ja sääri sirutama hakkama. „Harjutust alga“ kõlas 19. aprillil ka Laagri keskusel jõe ääres, kus kohaliku spordiklubi Laagri Tervis treeneri Madis Lokotari juhendamisel vallamaja rahvas end üksmeelselt vibusse tõmbas. Võimeldi isu ja innukusega, venitati läbi kõik lihased ja pakuti möödasõitjatele - käijatele lustlikku vaatepilti.

■ Tootmisvõimlemises osales ka Veskitammi Lasteaia pere, pisikesi põlvi püüdlukult kõverdades pakkus lastele loomulikult kõige rohkem rõõmu küki kõrvale prääksumine, aga õpetajate sõbraliku utsitamise tulemusena tegid põnnid kogu kava korralikult kaasa.

■ 20. aprillil juba traditsiooniks saanud eakate Südamenädala peohommikule olid osalejaid ise kaasa haaranud kasuliku terviseampsi ideed. Konkurentsilt parimaks hindas žürii röstsaiale laiali laotatud koduse pestokatte (laua keskel rohekas), mis ei näinud välja küll ülemäära pidulik, aga maitstes see-eest jumalikult. Värske basiilik läbi uhmerdatud küüslaugu ja oliivõliga ning viis tera soola moodustasid saial keelt ja maitseretseptoreid paitava koosluse. Nii lihtne. Nii hea. Nii tervislik. Võistlustööde lauda vaatlesid huviga ka külalised ja peo lõpuks said taldrikud üksmeelselt ka tühjaks degusteeritud.

■ Tervislikust toidust veidi äraspidises võtmes. 21. aprilli Laagri taluturul oli üks populaarsemaid artikleid herne-peedi-küüslaugu-porgandi kujulised külmikumagnetid. Armastusega viidist voolitud vidinad osteti viimseini kaasa. Kui terve galerii köögiviljakujulisi lelusid päevast päeva külmikuksel vastu vaatavad, siis pea need toitumisharjumusedki ei muutu. Märkamatu ja alateadlikult hakkab pilk kaupluselettide vahel suunduma küpsiseriilult rohelisema tervislikuma toidukraami poole.

■ Veskitammi Lasteaed sisustas südamenädala igat päeva teemakohaselt. Toimus laste ja vanemate ühine aeroobikaõhtu, Laagri ujulas tehti esimesed kevadsulistamised. Uudishimu teada saada, kust tuleb toidulauale tervislik toit, ajendas tervisenädalal külastama ka kohaliku ettevõtjat Kadarbiku talu. Saadi teada, kuidas hapukapsad suures tunnisis viis päeva käärivad, et kõik juurviljajäägid, mis tootmisest järgi jäävad, lähevad põllule väetiseks ja et beebiporgandid ei kasvagi põllul, neid lihvitakse hoopis suurtest porganditest. Kaasa saadi mekkimiseks smuutisid, mille erinevaid maitseid lasteaia degusteeriti.

■ Internet räägib igasugu põnevaid asju. Näiteks, et suudluse ajal on tegevuses 29 näolihast – see on suurepärane kortside profülaktika. 60 sekundit kestev musi põletab tervelt 26 kalorit. Kirgliku suudluse käigus toimub aktiivne tervisele kasulike vedelike vahetus, mis aitab luua antikehasid haiguste vastu võitlemiseks. Musi aitab stressi vastu, muutes tuju tervelt 21% võrra paremaks (kuid see kehtivat vaid naiste puhul). Uurimused on näidanud, et mehed, kes suudlevad oma naist vähemalt kord päevas, elavad 5 aastat kauem kui need, kes sellest imelisest žestist hoiduvad. Need kaks Maidla küla noort seda ilmselgelt teavad. Sellal, kui teisedkenal laupäevaõhtul Jüriöö jooksul end hingetuks lidusid, põletasid noored kaloreid hoopis vähem hingeldama ajaval moel. Tervislik seegi!

■ Kui külavanem Arnold Õispuu mõisast möödudes noori märkab, siis loeb reeglina sõnad peale. Kasvõi profülaktika mõttes, et tekiks nõ oma koduplatsi tunne ja sellest hoolimine.

KÜLAELU

Hüüru külavanem: „No las seksivad, aga miks peab lagastama?“

Eelmisel sügisel plaksutas Hüüru külarahvas käsi, sest mõisaparki pandi püsti tutikas laste mänguväljak ja spordiplats. Täna- seks on selgunud, et kui päevavalguses naudivad põnnid liikumist ja spordiusku inimesed korvpalli loopimist, siis öö hakul imbub kohale pisut teist masti seltskond.

KV
KODUVALD

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

„Selline pubekaeast pisut vanem noorsugu armastab siin öösiti alkoholi tarbimas, suitsu ja rallit tegemas käia,“ nendib Hüüru külavanem Arnold Õispuu. Üle platsi laiali puistatud konid, lastekiigele ritta seatud veinipudelite galerii, mustad kummijutid spordiplatsil olevat üsna sagedane hommikune vaatepilt mõisapargis. Soojemad õhtud ja ööd meelitavat pimeduse varjus kohale ka noorpaare, kes mõisa külje all autode tagaistmeil armurõõme maitsevad. Koht on ju ilus ja romantiline, vuliseva jõe ja linnulaulu keskel.

„No seksigu, ega mul selle vastu midagi ei ole. Aga pole vaja autoaknast

suitsuotsi välja poetada ja õllepurke laiali loopida. Võiks endast puhta platsi maha jätta, prügikastid on ju olemas,“ kurjustab Õispuu.

Külarahvas on osadele kaakidele ka juba jälile saanud. Olevat tegemist Õismäe kandi mehehakatistega, kes Hüüru noortega seltsivad. Paar korda on külavanem lagastajatele ka peale sattunud ja noortele öelnud, et kui tahate siin aega veeta, siis hommikuks olgu plats enese järel korda tehtud. „No siamaani oleme saanud üsna viisakalt suheldud. Keegi pole ärplema kukkunud, aga eks ma olen ka ikka kogult pisut suurem kui keskmine eestlane,“ muheleb külavanem.

Tema sõnul peaksid noored peaksid aru saama, et eelkõige on spordiplats nende endi tarbeks ehitatud ja kellele ikka meeldiks lagastatud platsil aega veeta. „Eesmärk ei ole ju kedagi karistada, vaid tuleb ikkagi luua selline koduplatsi

tunne. Eks ise ole ju ka noor olnud ja sellises vanuses pulli tehtud, aga oma väljakud hoidsime alati korras,“ ütleb Õispuu.

Samas ei ole võimalik ju igal õhtul platsi valvamas käia. Nii on külavanema sõnul kavas paigaldada pättide tõrjeks kaks tõkkepuud: üks kohe mõisa sissesõidu ette ja teiselt poolt spordiplatsile sissesõidu kaitseks. „Loomulikult ma ei usu, et see vandaali peataks. Elu on näidanud, et kui õlled on sees, siis ollakse seda enam kõvad mehed proovima, et äkki saab selle vundamendibloki ikka pikali sõita ja tõkkepuu ära väänata. Aga mingil määral see distsiplineerib,“ usub Õispuu.

Ta paneb ka teistele külaelanikele südamele, et kui mõisaplatsil kahtlast kontingenti liikumas nähakse, siis sellest kas või telefoniga pilti teha ja külavanemale teada anda. ■

Sauevallakas sotsiaalmeedias

MIKK LÕHMUS

Taanis on suuremate raudteejaamade juures sellised rattahoidjad (Pilt tehtud Lollandi kommunis Maribo linnas) Kas Eestis ja Saue vallas oleks sellisel ajal perspektiivi? (Laagri, Urda jaamad näiteks).

Raul Vibo Kindlasti, meil tuleb lihtsalt turvalisusele rohkem tähelepanu pöörata, kvaliteetne videovalve on vajalik.

Andres Laisk Taani rattakultuur on muidugi peaaegu et äärmuslik ja kui taanlasi on ca 4 korda rohkem, siis rattureid (või vähemalt rattaid) tundub, et ca 40 korda rohkem. Aga eks see on kõik alguse saanud loodud eeldustest ja ratas-rongi ja ratas-bussi transpordi populariseerimine võiks meile sobida küll. Linnas rattaga sõitmiseks pole tingimused meil teab mis head, aga äärelinna hajaasustusest rongijaama ja sealt sobivasse sihtpunkti kulgeda võiks olla üpris praktiline.

Arli Ubar Saksamaal nägin raudteejaamades samasuguseid rattaparklaid, mõte on hea, kuid meie kohalikke olusid arvestades tuleks turvalisusele tõesti rohkem tähelepanu pöörata. Uitmõttena lisaksin niipalju, et olukorda normaliseeriks kindlasti see, kui jalgratas, mis on vana Euroopa mõistes tarbeasi ja igale inimesele taskukohane, ei maksaks meil mitme kuu sissetuleku jagu...

Raido Ingerainen Sellist paluks Saue valla koolide ja lasteaedade juurde ka :)

Mikko Lõhmus Kui Taanis veidi ringi vaadata, siis 90% rattaid on sellised, mida Eesti inimene endale ei ostaks, mitte hinna pärast, vaid tegemist on tõeliselt lihtsate linnaratastega, millel pole sugugi viimase peal amordid, 21 käiku jne. Turvalisus on muidugi probleem, aga selle taha ei tohiks vast pidama jääda.

Andres Agukas Valest otsast ajame - kõigepealt on vaja mugavat ja kõike hõlmavat ühistransporti ja siis alles rattaparklaid jm sinna juurde kuuluvat huvitavat. Kõigepealt üleriigiline tasand, siis piirkondlik ja siis alles kohalik tasand. Tallinna populistlik tasuta ühistransport, mis lõpeb koos linna lõpu märgiga, on pigem karuteene ühistranspordile. Siin on eelkõige vaja alustada mõttelaadi muutusest - ühistransport on kiirem alternatiiv autole, mitte sotsiaalabi vaestele, kes ei jõua autot osta.

Diana Poudel Mulle meeldiks - rattaga rongijaama ja rongiga linna.... Ja pärast ükskõik kas siis bussi või rongiga tagasi...

Raul Sihver Võiks olla küll, saaks vihma ja tuisuvarjus rongi oodata.

TASUTA JURIIDILINE NÕUSTAMINE ALUSTAB TAAS SEPTEMBRIS

Saue Vallavalitsuse ja Juristide Liidu 13. veebruaril käivitunud koostööprojekti raames on õiguslast nõustamist saanud kokku 63 inimest.

Kõige enam on nõustamisteemad puudutanud lastele elatisraha nõudmise teemasid, selle murega on pöördunud koguni 24 inimest. Kaks järgmist suuremat valdkonda on olnud pärimisõiguse ja notaritehingutega seoses.

Tasuta juriidilise nõustamise teenus on vallaelanikele kättesaadav kuni 17. maini esmaspäeviti 10-14.00 ja kolmapäeviti 15-18.00 Saue valla Kultuurikeskuses Laagris. Suvel vastuvõttu ei toimu, uue hooga alustatakse juba sügisel 24. septembril.

HEA TEADA

Natura 2000 alade metsaomanikel õigus toetusele

Käes on kevad ja taas on aeg taotleda Natura 2000 toetust neil metsaomanikel kellele kinnistule jäävad linnu- ja loodusladad, mis on kantud Natura 2000 alade nimistusse. Natura 2000 taotluse esitamise tähtaeg on 2 - 21 mai 2012.

Nimetatud toetus on ettenähtud kõigile erametsa omanikele, kelle kinnistul asub Natura looduskaitse piirangutega ala. Kokku on Eestis ligikaudu 85 000 ha Natura nimistusse kantud metsamaad, mis jaguneb umbes 9500 metsaomaniku vahel. 2011 aastal esitas toetuse saamiseks taotluse neist ainult 50% ehk toetus jäi saamata üle 4500 metsaomanikul. Ligi 30 000 hektari metsamaa eest jäi toetus möödunud aastal väljavõtmata üksnes sellepärast, et metsaomanikud jätsid oma teadmatusest või lohakusest taotluse esitamata. Samas maksavad nad kõik oma erametsa eest maamaksu.

Natura toetust finantseeritakse Eesti maaelu arengukava 2007-2013 meetmest 2.7. Seega suur osa toetuse rahastusest saadakse Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) millele lisandus Eesti riigi kaasfinantseering. Toetuse andmise eesmärgiks on aidata kaasa Natura looduskaitsealadel asuvate erametsade kaitsele. Toetus kompenseerib erametsaomanikule kaitsepiirangute tõttu metsa majandamisest saamatajäänud tulu. Toetust makstakse erametsaomanikule üks kord aastas. Natura 2000 toetuse saamiseks, tuleb igal aastal uuesti esitada taotlus Erametsakeskusesse.

Natura 2000 toetuse suurus sõltub metsaalale seatud kaitsepiirangutest. Natura sihtkaitsevööndis on toetus 109.93 hektari kohta ning Natura piiranguvööndis, hoiu- ja projekteeritaval alal on toetus 60.08 hektari kohta. Toetuskõlblik metsaala peab olema vähemalt pindalaga 0,3 ha ja kantud metsaalana keskkonnaregistrisse. Rohkem infot Natura 2000 toetuse kohta leiab Erametsakeskuse kodulehelt <http://www.eramets.ee/>

Natura 2000 erametsamaa toetuse taotlusi võtab vastu Erametsakeskus, Tallinnas Mustamäe tee 50. Elektrooniliselt saab toetust taotleda E-Pria portaali kaudu <https://epria.eesti.ee/epria/>

Kui erametsa omanik seisab kahtluse ees, kas tema maal on Natura 2000 ala või ei ole ta seni veel kunagi nimetatud toetust taotlenud on mõistlik võtta ühendust riiklikult ametisse nimetatud metsandusvaldkonna tugisikuga. Tugisikuid on üle Eestis kokku 16. Nende ülesanneteks on erametsanduse edendamine, toetuste taotlemise organiseerimine ja spetsiifiliste metsanduslike küsimuste korral juba õige metsakonsulendi juurde suunamine. Tugisiku konsultatsioon on tasuta. Tallinna piirkonnas on tugisikuks Rünno Viir, tel. 5138384 e-post rynno.viir@erametsaliit.ee Vastuvõtuajad, millal aitab Tallinna tugisik metsaomanike Natura taotlusi täita, leiab internetist <http://www.kemo.ee/yritused/159-natura>.

Tugisiku poole võivad pöörduda kõik erametsaomanikud, kellel on sobilik Tallinna piirkonnas suhelda, kuigi nende metsad asuvad ükskõik millises Eesti nurgas.

Olge julged ja otsige üles oma piirkonna tugisik ja küsige nõu.

Epp Rummel
Eesti Metsaühistu

TERVIS

Kui hää on kähe, siis sosistada ei tohi

16. aprillil on juba kümme aastat tähistatud rahvusvahelise häälepäevana (World Voice Day). Häälepäeva eesmärgiks on tõsta üldsuse teadlikkust inimhääldest ning pöörata tähelepanu häälehäiretele. Sel aastal oli teemaks „Sinu hää loeb“.

LIINA VELNER
RaM Veskimõldre
lasteaia logopeed

Eestlaste teadlikkus häälehäire võimalikule tekkimisele kahjuks väike: ruumid on halva akustikaga, meid ümbritseb liiga palju müra, millest peame üle karjuma jne. Hää on inimesel olla kähe juba kuid, kuid arsti juurde pöördumisega viivitatakse. Häält võtavad kõik iseenesest mõistatavana. Selle unikaalse instrumendi olemasolust saame tavaliselt teadlikuks siis, kui hääle kvaliteet on muutunud või kui hää hoopiski ära kaob.

Ei ole olemas kaht täpselt ühesuguse häälega inimest. Hää on kõnelise kommunikatsiooni aluseks. Kujutage ette, kui raske on suhelda ümbritsevatega, kui pole häält. Kes on selle ise läbi elanud, see teab. Kuid eksperimendi korras tasuks seda igatüüli korra proovida. Mitu tundi vastu peate ilma, et häält ei kasutaks? Mõelge, kuidas selline olukord mõjutaks teie elukvaliteeti, kui hää kaokski päriselt ära kuus ajaks, pooleks aastaks, aastaks?

Reaalsus näitab, et häälehäireid esineb kõige enam õpetajate seas, seetõttu on häälega kimpus kõnekeskuse töötajad, treenerid, lauljad, näitlejad, müügimehed, ajakirjanikud, advokaadid jt häält oma elukutsena kasutavatel inimestel.

Probleem tekib kui rääkida pikka aega järjest tugeva häälega. Selle tulemusel hää väsib, tekib vajadus kõhatada,

oleks nagu kimp kurgus, hääle kõrgus võib muutuda. Loomulikult ei tohi rääkida põletikulise häälega, külmas, tolmuses, kuiva õhuga keskkonnas. Tähtis on ka ruumi akustika. Halva akustikaga ruumis kajab nagu vannitoas, seevastu vaipkattega ruumis, kus on näiteks akende ees kardinaad, on rääkimine palju kergem. Seepärast peaksid näiteks chitusasjatundjad-sisekujundajad ruume chitades-kujundades mõtlema rohkem ruumi akustika peale (rühmaruumid, klassiruumid, muusikatunni ruumid) ning paigaldama heliisolatsioonimaterjali õigesti.

Hää muutub haigeks, kui ise oleme haiged

Häälehäired on raskemate haiguste üheks sümptomiks (insult, Parkinsoni haigus, astma jt). Üldfüüsilise halva olukorraga (ülemiste ja alumiste hingamisteede põletikud) kaasneb kohe ka hääle halvenemine. Stress ja valu panevad meie lihased, sh ka häälelihased pingesse ning tagajärjeks võib olla see, et hakkame häält moodustama valesti. Ka refluksihaigus (mao happelise sisu tagasiheide söögitorru ja ka häälepaelte) võib põhjustada häälehäiret.

Ilusa, puhta, kandva kõnehääle (aga loomulikult ka lauluhääle) aluseks on hea füüsiline seisund, õige rüht, lõdvestunud lõua- ja põselihased, õige hingamine ja selge artikulatsioon. Suust väljuv õhujuga peab olema niivõrd „toetatud“, et me ei pinguta kõrilihaseid, vaid häälepaelad saavad pingevabalt oma tööd teha.

LISAINFO

HÄÄLE HEAKS VÕIB PALJUGI KA ISE ÄRA TEHA:

- Kui on vaja palju rääkida, joo peale mullivaba vett lonkshaaval!
- Ära suitseta, tarbi kohvi ja alkoholi, karastusjooke, vürtsikaid toite - need kuivatavad liigselt häälepaelu!
- Ära räägi pika vahemaa tagant ning ära ole kõneleja poole seljaga!
- Ära räägi, kui müra (liiklusemüra, vali muusika, jutukõmin) sind segab ja pead enda kuuldavaks tegemiseks häält tõstma!
- Ära räägi liiga kiiresti!
- Ära karju (näiteks spordiüritustele kaasa elades)!
- Hoia sisekliima niiske ja tolmuvaba!
- Hinga alati läbi nina ning ära pinguta lõuga, kaela, õlgu. Ole rääkides vaba!
- Kui hää on kähe, siis ei tohi sosistada (selle vastu eksivad tavaliselt õpetajad) ega ka kõhida (kõhimise asemel võta lonks vett)!
- Võimalusel kasuta mikrofoni!
- Ära laula, kui sa oled külmetunud!
- Neelamine, hääletult haigutamine, ohkamine lõdvestab häält.
- Hääle kvaliteeti muudavad hormonaalsed muutused (rasedus, menstruatsioon, menopaus).

Kui hääleprobleem on kestnud üle 2 nädala, tuleb kindlasti pöörduda perearstile. ■

SPORT

Johannes Ahun võitles katkise jalaluumurru kiuste välja olümpiapäasme

Saue vallast pärit purjelauasportlane Johannes Ahun tegi märtsi lõpus toimunud MMil Hispaanias korraliku tulemuse, võideldes välja esikoha Eesti Jahtklubide Liidu vastavas edetabelis. Johannes võistleb eeloleval suvel Londoni olümpiamängudel purjelauaklassis RS:X.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Nädal peale otsustavat võistlust sai mees aga teada, et purjetas esikohale katkise jalaluuga. Enne maailmameistrivõistluseid (nädal enne võistluste algust) juhtus mehel treeningus väike õnnetus, ta sõitis kokku ühe kaasvõistlejaga ja sai korraliku löögi. „Läksime kohe kohalikku haiglasse, kus tehti röntgen ja arst hiljem ütles, et kõik

on korras, murdu ei ole. Soovitas nädal aega jalga üleva hoida ja külma peale panna,“ kirjeldab Johannes oma veebilehel www.est99.eu. Mees tegi oma võistluse ära, aga lasi kodus siiski uue röntgeni teha ja see näitas luumurdu. „Üks õnnelik juhtum, mis tundub väga eba-realne! Asja huvitav külg on see, et kui Hispaanias arst näinuks murdu, oleks ma koheselt kipsi saanud ja võistlusega oleks kõik olnud ...,“ nendib sportlane. Nüüd võtab mees rahulikult, ei jookse ega hüppa ja keskendub ülakeha treenimisele. ■

Meedianädalal õppisid lapsed meediat kriitiliselt hindama ja tõlgendama

Projekt nr: 1.3.0102.10-0291
„Tegus Kiili – tööturult väljalange-
nud inimeste aktiviseerimine Kiili
vallas“

KONKURSS

Laste laulukonkurss oli osalejaterohke

Taas kord leidis aprillikuu keskpaiku aset Saue valla Laululapse võistlus ning korraldajatele üllatuseks registreerus rekordarv osavõtjaid – kohal oli üle neljakümne lauluhimulise.

INGRID
NOVIKOVA
Saue valla
Kultuurikeskuse
juhataja

Osalejaid oli Saue valla eri küladest ja tublid ning tahet täis olid ka kõige nooremad, kuni 7-aastaste vanuserühma esinejad. Samas jäi üks vanuserühm - 14-15-aastased - üldse välja kuulutamata, kuna polnud ühtegi lauljat. Lauljate tase oli žürii esimehe Mait Maltise arvates üllatavalt kõrge. „Lauljate oskused, teadmised ja puhtalt laulmise tase on võrreldes viimase kolme aastaga märgatavalt tõusnud. Samas tegi see ka žürii jaoks otsustamise ja valiku, keda Harjumaa Laululapse konkursile edasi saata, keerulisemaks. Kõik olid head!“ kommenteeris Maltis. Hea oli kuulata ja vaadata, et lauldakse lastelaule ega võeta ette peadmurdvalt keerulisi ning tuntud poplaule. Rõõm on tõdeda, et laste juhendajad, muusikaõpetajad on teinud ära suurepärase töö. Täname siinkohal kõiki õpetajaid ja korraldajaid. ■

TULEMUSED JA EDASIPÄASENUD HARJUMAA LAULULAPSE KONKURSILE

3-4-AASTASED (esines üks laps, võitjaid pole)

5-7-AASTASED

Edasi pääsesid: Jaagup Sule, Silver Robin Marimäe
Tänukiri tubli esinemise eest - Oskar Kiilberg, Rebeka Ojaveski

8-10-AASTASED

Edasi pääsesid: Kättri Kiilberg, Triinu Saaremägi
Eriauhind vapruse eest - Liisa Tikka
Tänukiri tubli esinemise eest - Kristiina Kaunismaa

11-13-AASTASED

Edasi pääsesid: Jaagup Tuisk, Saara Kaldma
Tänukiri tubli esinemise eest - Eva-Maria Rannik

16-18-AASTASED

Edasi pääses: Gerttu Kaunismaa.
Tänukiri tubli esinemise eest - Mari-Liis Viisimaa

Jaagup Sule

Kättri Kiilberg

Silver Robin Marimäe

„Õhtutäht“ tiitli sai Saara Kaldma ja tal oli võimalus kogu konkurss oma laulu teistkordse esitamisega lõpetada.

Triinu Saaremägi

Gerttu Kaunismaa saavutas lisaks Saue valla laulukonkursi vanusegrupi võidule ka maa-kondlikul Harjumaa Laululapse võistlusel kolmanda koha.

Jaagup Tuisk

SPORT

Hulk lapsi sai oma esimese maleturniiri kogemuse

Laagri Kooli II lahtised meistrivõistlused males toimusid 21. aprillil, osalejaid oli kokku 85.

TAIGUR
TOOMING
Laagri
Huvialakooli
direktor

VIIVE
TUTT
Laagri Kooli ja
Huvialakooli
maleõpetaja

Laagri turniiri kolmel eelneval päeval külastas Eestit malelegend Garri Kasparov, kes mängis ka Eesti 20 parima noor-maletajaga simultaani. Sündmuse avamisel tegi Eesti Maleliidu president Andrei Korobeinik avalduse: „Malemäng on ülimalt oluline, arendamiseks nii laste loomingulist mõtlemist kui ka analüüsivõimet, mistõttu oleme seadnud enda üheks oluliseks eesmärgiks viia maleõpetus Eestimaa koolidesse.“ Andrei Korobeiniku eestvedamisel algas järgneval päeval üle kogu Eesti aasta lõpuni kestev programm „Mängi lapsega üks partii malet“.

Laagri Kooli jõudis male juba enne selle avalduse tegemist, samuti mitmetesse teistesse Eesti koolidesse. Lapsega oleks kasulik mängida malet ja rohkem kui üks partii. Loodame, et ka Laagri Kooli maleturniir tekitab ja süvendab huvi endise Eesti rahvusspordi male vastu.

Laagri Kooli II lahtistel malemeistrivõistlustel mängiti kahes grupis. A-turniiril osalesid kuni 9. klassi õpilased ja Eesti noorte rei-

tinguga kuni 1300 ning B-turniiril ilma kehtiva Eesti noorte reitinguta kuni 3. klassi õpilased. Nende tingimuste asetamisel oli arvestatud eelkõige Laagri Kooli malelastega. See võistlus on ellu kutsunud eesmärgiga anda võistlus kogemusi ka oma esimesi samme malelual tegevatele õpilastele (Laagri Kooli 2. klasside õpilased) ja nende lastele, kellele male on meeldivaks harrastuseks. Selliste võistluste järele on suur vajadus. On vähe lapsi, kes läheksid kohe Malemaja turniiridele, kus on ees tõsisemalt malega tegelevad õpilased. Mõlemas grupis mängiti mõtlemisajaga 15 minutit mõlemale mängijale partii lõpuni.

Malehuvilistest külalisvõistlejad

Traditsiooniks on kutsuda meie maleturniirile lapsi ka teistest noortemajadest ja klubidest, kellega on tihedam koostöö: Mustamäe Laste Loomingu Majast (MLLM, maleõpetaja Tatjana Fomina), Tallinna Nõmme Noortemajast (TNNM, maleõpetaja Viive Tutt), Kadrioru Maleklubist (KMK), treenerid Vello Kiiver ja Heike Sander) jne. Tatjana Fomina korraldatud Maaja Ranniku karikaturniiridel on mänginud kõik soovi avaldanud Laagri Kooli 2. klassi tüdrukud, TNNM ja Laagri Huvialakooli maleõpetaja Viive Tutt on käinud maleringide lastega kõikidel Kadrioru Maleklubi 2012. aastal korraldatud kiirmale sarjaturniiridel Malemajas. Laagri

turniiri väsimust ei tundnud Laagri Kooli maleõpilased Mihkel Jesse ja Mikk Tomson, kes olid hommikul Malemajas viimasel KMK kiirturniiril mängimas.

A-turniiri edukaimad mõtte-mängijad

21 osalejaga A-turniiri võitis Ero Sild (TNNM) 5 punktiga 5st, teine oli Georg Aleksander Pedoson (TNNM) 4 punktiga ja kolmas Kaspar Simmermann (TNNM) samuti 4 punktiga. Neljanda koha sai Laagri Kooli õpilane Mikk Tomson 3,5 punktiga ja tema oli ka karika „Laagri Kooli parim mängija“ võitja. Mikk on teinud aastaga tubli arengu. Selle põhjuseks on sügavam huvi, ta ei pelga ka Malemajas turniiridel mängimist. Mikul on reiting 1287 ja järgmisel aastal tuleb vist A-turniiri reitingupüüri muuta.

B-turniiri võidukaimad

64 osalejaga B-turniiri võitis Martin Rahe (MLLM) 5 punktiga 5st, teine oli Kristjan Aumeister (MLLM) samuti 5 punktiga, kolmas Markus Meimre (TNNM) 4 punktiga. Neljas oli Kristiina Liiv (KMK) 4 punktiga, kes võitis karika „Parim neiu“.

Parimad Laagri Kooli malelapsed

Parima tulemuse Laagri Kooli õpilastest B-turniiril sai Mihkel Jesse – 7. koht nelja punktiga ja autasuks karikas „Parim II segaklassi mängija“. Järgnesid Tristan Egert Epro 12. koht ja autasuks karikas „Parim II poisteklassi mängija“; Markus Soodla 13. koht ja autasuks karikas „Parim III klasside mängija“; Joosep Lukin 39. koht ja autasuks karikas „Parim I klasside mängija“ ja Kristina Katarina Kaljumäe, 48.

TÄNAME

Täname südamest Laagri Kooli, Saue valda ja Laagri Huvikooli ning Eesti Male Toetusühingut eesotsas Margus Söödiga võistluse ettevalmistamise ja töö eest võistluse läbiviimisel. Kogu malevarustuse, kõik karikad ja auhinnad Paul Kerese partiikogumike näol pani välja Eesti Male Toetusühing. Suured tänud!

Kohtunike tegevust juhtis Laagri Male Edendamise ja Arendamise Keskus-Klubi juht Ardi Tedremaa, kellele olid suureks abiks MLLM maleõpetaja Tatjana Fomina ja jälle asendamatu - väsimatu Margus Sööt. Täname taustajõude, keda ei ole nimetatud, aga kelle abita turniiri ei saaks korraldada.

koht ja autasuks karikas „Parim II tüdrukute klassi mängija“.

Tulemuste hindamisel tuleb siiski arvestada, et noortemajade lapsed tegelevad nädalas rohkem tunde malega. Maleringidesse on viinud neid ka sügavam huvi, see avaldub ka turniiri tulemustes.

Kõik partiid said mängitud, keegi ei jätnud paari kaotuse järel turniiri pooleli, vaid mängisid lõpuni. Soolased ja magusad kringlid ning Nõmme Noortemaja poolt külakostiks toodud maletõrpid said söödud ning morsikannud tühjaks joodud.

SPORT

Jüriöö jooks – mõisaid ei põletatud, aga õhk oli võitlusvaimust tiine

Jüriöö ülestõus 23. aprillil 1343. aastal on eesti rahvale saanud rõhumisevastase võitluse ja vabadusiha sümboliks. Tänapäeval tähistatakse seda ööd paljudes Eestimaa paikades jooksuüritustega. Ka Saue vallal ulatub Jüriöö jooksu korraldamise traditsioon juba 9 aasta taha.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Kui algusaegadel korraldati siinkandis jooksuvõistlust õöpimeduses koos tõrvikut ja taskulampidega, siis viimastel aastatel on ürituse formaat veidi muutunud. Pigem on see mõnus aprillikuuõhtune perepidu, kus startidijoonel saavad panna end lapsed tites teismeliseni ning päikese loojudes saadakse rajale täiskasvanutest tõsimeelsemad jooksufanaatikud.

Jooksuürituse korraldamise teatpulk käib ringiratast külast külla – Vanamõisas, Hiiurus, Tuulas, Jõgisool ja Maidlas. Sel aastal koguneti 21. aprillil just viimasesse külla. Kohaliku seltsimaja õu oli lastest ja nende vanematest triiki täis. Kõik osalema tulnud 108 last said end eakaaslastega koos proovile panna. Kui kõige pisemad läbisid distantsi

ka ema kaenlas või isa näpu otsas, siis 9-12-aastaste noorte silmis oli näha juba kõige ehedamat võistlustahet. Maidla külalatel keerutati tolm jooksutossude all kõrgelt keerlema ning finišisse jõudis nii võidujoovastust kui kaotusekahetsust täis silmapaare. 7,1 kilomeetrisele nõ põhijooksule startis üheksa 8 liikmelist „suurte“ tiimi ja esimesena jõudis lõpusirgele Vanamõisa Suusaklubi seltskond.

Hilisõhtu pakkus kõige sitkema-tele veel meeleoluprogrammi ja läbi viidi ka oksjon, millega koguti raha Ääsmäe Põhikooli kooli 9. klassi lõpetajate kingifondi. Oksjonile läks viis Maidla kunstiringis tehtud Jüriöö jooksu tass. Oksjoni tuluks kogunes 33 eurot, mida kohalik külaselts täiendas veel kümnega.

Korraldajad Maidla külast tänavad võistlejaid, külalisi, esinejaid, õhtujuhti, Pipit, kokkasid ja sponsoreid väga vahva jooksuürituse eest! ■

TULEMUSED

Lastejooks kuni 5 aastased lapsed. Distsantsi pikkus 75m. Osalejaid kokku 38, 21 tüdrukut ja 17 poissi.

Tüdrukud:

I koht SIMONA RÕÖMUSAAR 5.a Maidla
II koht LY-MARLEEN KANNEL 5.a Maidla
III koht MARIA VILMA JÜRIMÄE 5.a Maidla

Poisid:

I koht RENEK HÜVA 5.a Koppelmaa
II koht LAURI UUSOJA 5.a Hiiuru
III koht KRISTER VAIKNA 5.a Tallinn

Lastejooks 6-8 aastased lapsed. Distsantsi pikkus 400m. Osalejaid kokku 37, 18 tüdrukut ja 19 poissi.

Tüdrukud:

I koht KAISA HÄNNI 7.a Laagri
II koht MAIGI NIGUL 8.a Ääsmäe
III koht LEEN PRESS 8.a Alliku

Poisid:

I koht KARL EERIK KALA 8.a Laagri
II koht ANDERS BRANDMEISTER 8.a Laagri
III koht KEVIN DUBROVSKI 7.a Alliku

Lastejooks 9-12 aastased lapsed. Distsantsi pikkus 850m. Osalejaid kokku 33, 19 tüdrukut ja 14 poissi.

Tüdrukud:

I koht LISANNE NURK 10.a Ääsmäe
II koht BRIGITTA TOOMINGAS 11.a Saue linn
III koht NELE TAMMSALU 9.a Saue linn

Poisid:

I koht PAUL-THEODOR OJA 11.a Ääsmäe
II koht MARTIN HIMMA 12.a Saue linn
III koht TANEL TALUMAA 12.a Saue linn

Teatejooks. Distsantsi pikkus 7115m.

1	VANAMÕISA SUUSAKLUBI 2	VANAMÕISA
2	SAUE LINN "SAUESK"	SAUE LINN
3	VANAMÕISA SUUSAKLUBI 1	VANAMÕISA
4	LAAGRI "LEO"	ALLIKU, VANAMÕISA, LAAGRI, SAUE LINN
5	"KOHALIKUD"	MAIDLA
6	"MADISSE"	MAIDLA
7	LC Laagri Lions Klubi	LAAGRI
8	JÕGISOO 4H	JÕGISOO
9	SAUE LINNA NOORED JÜRITAJAD	SAUE LINN

SAUE VALLAVALITSUS PAKUB TÖÖD

Kui oled otsimas oma ellu põnevaid rakendust avaliku sektori ja juhtimise valdkonnas, siis kutsume Sind liituma Saue Vallavalitsuse nooremeelse ja kõrgete eesmärkidega meeskonnaga, kus Sul avaneb võimalus väärtuslikeks kogemusteks ja eneseteostuseks. Meie eesmärgiks on pretendeerida koos Sinuga 3 aasta pärast kõige professionaalsema ja innovaatilisema omavalitsuse tiitlile Harjumaal.

PAKUTAV AMETIKOHT:

ABIVALLAVANEM

KULTUURI-, HARIDUSE- JA SOTSIAALVALDKOND,

TÖÖÜLESANDED

- Arengukavade koostamine ja oma vastutusalas olevate valdkondade strateegiate juhtimine.
- Valdkondlike eelarvete koostamine ja nende täitmise eest vastutamine.
- Valdkondlike eelnõude koostamine.
- Allasutuste (lasteaiad, koolid, hooldekodu, kultuurikeskus) töö koordineerimine ja arendamine.
- Valdkondlike lepingute ettevalmistamine.
- Suhtlemine naaberomavalitsustega ja riigiparaadiga oma valdkonna eesmärkide nimel.

NÕUDMISED KANDIDAADILE

- Sul on ette näidata kõrgema hariduse paber.
- Omad vähemalt kahe aastast töökogemust inimeste, arenduste või protsesside juhtimisel.
- Oled eelkõige strateeg, aga hindad ka detaile.
- Suudad end vaevata ka kirjalikult väljendada, kirjutades kokku nii juriidilisi tekste eelnõudeks kui nende selgitusi lihtsamas kirja-keeles.
- Oled koostööaldis, aga vajadusel ka kõrge kehtestamisoskusega.
- Kaasad kerge vaevaga inimesi ja suudad luua õhkkonna, kus kõik töötavad ühise eesmärgi nimel.

KASUKS TULEB

- Sa omad arusaama omavalitsuse ja avaliku sektori organisatsiooni juhtimise spetsiifikast.
- Oled tegutsenud varasemat vähemalt ühe valdkonna (haridus, sotsiaal) juhina.

OMALT POOLT PAKUME

- Inspireerivat töökeskkonda ja kaasamõtlevat meeskonda.
- Puhkust 35 kalendripäeva.
- Võimalust realiseerida oma ideid
- Konkurentsivõimelist töötasu.

CV ja motivatsioonikiri saata hiljemalt 20. maiks 2012 aadressil info@sauevald.ee.

KONTAKTISIK SISULISTES LISAKÜSIMUSTES:

Andres Laisk, vallavanem,
andres.laisk@sauevald.ee
654 1131

Veskitammi 4, Laagri
alevik, Saue, 76401 Harjumaal

KULTUUR

„Vanamõisa Legendide“ lavastamine on hoo sisse saanud, ettekanne juba juunis

Noor luuletaja ja lavakunstikooli dramaturgiatudeng Kaur Riismaa kirjutas näidendi rahvasuus levinud legendidest ja lugudest. Lugusid sai viis – need räägivad kadunud varandusest, südamlimest külähullukestest, tühjaks jäänud koolimajadest ja kirglikest eestlastest. Kõik see tuleb suurel laval ettekandmisele **15. juunil Vanamõisa Vabaõhukeskuses kell 19.00.**

ENE JÜRNA,
Vanamõisa
Seltsimaja
juhataja

Jõgisoo külateater mängib legendi kadunud varandusest. Nii palju, kui on Eestis erinevaid maanurkasid, on ka erinevaid lugusid maha maetud varandusest, uppunud sõjalaevadest ja kuningat ning tsaaride istutatud tammedest. Need lood ja legendid on endiselt vanemate inimeste n-ö aktiivses mälus, nagu nooremal põlvkonnal on seda üheksakümnendad või kaheksakümnendad. Jõgisoo katkend räägibki ühest niisugusest kadunud varandusest ja selle otsimisest.

Vanamõisale näitetrupile kirjutatud katkend põhineb Teataja uudislool 1932. aastast, toimus seega kaheksakümmend aastat tagasi. Oma isakodust pangavõlgnevuste tõttu ilma jäänud naine laastab viljapuuaias, saagides maha ligi kaksada õunapuud ja tamme. Kuna tegevus toimub kevadel, võib ette kujutada õitsvaid puid, sooja ilma ja ühe naise raevu ning pettumust. See uudis on üsnagi tänapäevane, asetudes omamoodi veetleva traagilisusega majanduskriisi tingimustesse. Kirjanik pole enesele võtnud eesmärgiks kritiseerida (pankasid, riiki ega naist ennast), vaid kujutada sündmust, vabalt ja liigselt takerdumata detailidesse. Meil kõigil võib olla mõni oma lugu, lehest loetud või ise üle elatud, kui mingil põhjusel tuleb loobuda oma kodust. Võlgade katteks haamri alla läinud kodu küsimus

Jõgisoo külateater mänguhoos.

Laagri taidlejad tekstiraamatuid lennutamas.

on olemas nii Tammsaarel, Lutsul, Traadil kui teistel. Seega on siin midagi ühtaegu eestlaslikku, samas midagi, mida me tavaliselt eestlaseks olemisega ei seo – kirg, impulsiivsus, meeltesegadus.

Ääsmäe trupile kirjutatud lugu räägib nende kandis elanud külähullust. Ta oli natukene naiivne, kergeusklik, aga ääretult südame-

lik mees, kelle tema armastatu ära põlgas. Säraseid „lollikesi“ on aga olnud Eesti täis alati ja on seda ka tänapäeval; samuti juhtub sagedasti, et mõni „õilishing“, kes öieti tööd ei mõista teha, tituleeritakse hulluseks ning lastakse tal rahu värsse sepiatada.

Kuna Ääsmäel aga trupp kokku ei saanud, sai Laagri näitering selle legendi omale mängida.

Vanamõisa näitetrupp seltsimajas proovis.

Tuula näitlejad esimeses väliproovis külaplatsil kostüümides.

Tuula näiteseltskonnale kirjutatud katkend jutustab tänapäeva külaelust: mitmel pool on koolid tühjaks jäänud, postkontorit ega poodi pole, rääkimata pangautomaadist ja bussiühendusest. Ka ainus kohalik tööandja on ukseid kinni pannud. See katkend ei ole kuidagi sotsiaalkriitiline, vaid peegeldab pigem küladesse allesjäänud inimeste irooniat ja võimet eneste

üle nalja heita.

Laagri-legendi sel suvel ei mängita, ehk edaspidi, kui soovi ja mängulusti jätkub.

Näitlejatega töötab kolm lavastajat: Jõgisoo külateatriga töötab Maarika Kattel, Laagri näiteringiga Ülle Mängli ja Vanamõisa ning Tuula trupiga Auri Jürna, kes ka kogu lavastuse lõpuks Vanamõisa Vabaõhukeskuses paika sätib. ■

KULTUUR

Jõgisool on tehtud komejanti juba aastakümneid

Enne 1940. aastat oli pea igas külas oma haridusselts ja reeglina töötas nende juures ka näitering. Nii oli see ka Maidlas, Tuulas, Ääsmäel ja Jõgisool. Jõgisool tegutseb näitering tänase päevani.

AINO LEHTMETS
Tagametsa küla
elanik

Haridusseltside üheks suuremaks tegevusalaks oli pidude korraldamine, mis taotles peamiselt kahte eesmärki – arendada rahva hariduslikku taset ja laiendada silmaringi ning anda seltsidele sissetulekut, kuna seltside rahaline seis sõltus pidude sissetulekust. Suurepäraselt sobis peokavasse ka 3-4-vaatuseline näitemäng, mis täitis terve õhtu ning seda sai mängida

ka naabrite juures. Uskumatu, aga Jõgisoo Haridusseltsis lavastati esimese 10 tegutsemisaasta (1925-1935) jooksul 52 näidendi! Lavastajaks oli Rudolf Soone, kohalik koolmeister, ja teda aitas ka vahel Voorsesse elama asunud tuntud lavastaja ja draamakirjanik Paul Kilgas.

Saue-Jõgisoo Haridusseltsi 10-aastase tegevuse ülevaates 1925-35, mis on välja antud Haridusseltsi juubeli puhul 10. veebruaril 1935. aastal, on kõik näitemängust osavõtnud nimepidi ära toodud ja neid oli tervelt 65 erinevat. Eraldi oli toodud neli

nime, kes olid saanud mälestuseks tänulehed, kuna nad olid osaleanud näitemängimisel innukalt kogu dekaadi. Need olid Melitta Ehrmann-Otsmann-Otsmaa Mäetalust, Hilda-Käpp-Preibach, Herbert Reinfeld ja Karl Laube. Selts soovis, et nad järgmised 10 aastat sama edukusega edasi töötaksid. Rudolf Soone lahkus Jõgisoolt 1938. aastal ja siis ilmselt soikus ka näitemängimine.

Uus tulemine

Kui tuli rahvamajade periood (1944-1979), siis jätkus endiselt ka näitemängude õppimine.

Neid õpiti ja mängiti nii Ääsmäel, Maidlas kui Jõgisool. 2012. aasta detsembris tuleb Saue-Jõgisoo seltsimaja praeguse näiteringil 10. juubel. Nemad on ainukesena Saue valla küladest jätkanud näitemängimise traditsiooni, ainult „tootlikkus“ on 5 korda väiksem. Nüüd etendatakse aastas üks näidend.

Näitemängimisega taasalus 2002. aastal Sirje Liiv, kes lavastas Erik Jõksi ja Renate M. Tiivase „Jõulusaladuse“. Tema tööd jätkas Kaja Kaasik ning praegu veab seda rasket ja huvitavat ametit Maarika Kattel. Ka praegu on Jõgisool juba näitlejaid, kes on mänginud

10 aastat! Aastapäevaks on plaanis välja anda kogumik „Näitemängimine Jõgisoo Seltsimajas aastatel 1923 -2012“, kus on sõnas ja pildis viimased 10 aastat, aga ka kõik see materjal, mida meil õnnestub veel leida varasematest aegadest. Meid huvitavad kuulutused, kutsed, pildid, mälestused. Seda materjali ei leia arhiivist ja ka endiste mängijate järeltulijad ei ela enam Jõgisool. Facebookist pole mingit kasu! Loodame rohkem suusõnalisele info jagamisele tuttavalt tuttavale, külast külla ja maalt linna. Ootame infot telefonil 514 4957 või AinoLehtmetts2@hotmail.ee. ■

KÜLAPIDU

Naabritega ühise lapiteki alla

Juunikuu teisel päeval toimub Murastes viie omavalitsuse - Saue, Harku, Kiili ja Saku valla ning Saue linna - ühispidu, mille õnnestumiseks on vajalik ka sauevallaka panus.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Üritusest „Üks tekk, viis lugu“ on oodatud osa võtma kõik, kellele on oluline rahvakultuuri hoidmine ning külaelu edendamine. „Peame oluliseks erinevate põlvkondade ühtsust rahvamuusika, koorilaulu viljelemisel ja koostööseerimisel,“ sõnastab ürituse avalike suhete juht Martina Mamontov ühispeo sisu.

Külapäeva idee on kantud lapitekest
Traditsiooniline lapitekk koosneb teatavasti tükkidest, mis omavahel ühendatuna loovad mustri, jutustavad loo, hoiavad endas mälestusi, tekitavad sooja kodutunde, annavad taaskasutuse riidetükkidele, millel on hing. Iga osalev omavalitsus nikerdab kokku ühe osa ja ürituse jaoks õmmeldakse kõikide teki-ribad üheks ühiseks lapiteki.

Saue valla näpuosavad käsitöömeistrid Ääsmäelt, Hiiurust, Vanamõisast ja Laagrist on nokitsemist juba alustanud. Lõpuks kokku õmmeldav tekk proovib jutustada Saue valla loo – seal kujutatakse meie jõgesid ja maanteeiile, sutsuke looduse ja ökoteemat, krooniks leiavad kajastust ka meie erinevad üritused rattaretkest suvelõpupeoni.

Seltside ja ühingute tutvustus

Külapäeva üks osa on võimalus tutvustada kohalike seltside või ühingute tegevusi. Ühe valla ühingu võivad panna seljad kokku ja näiteks avada ühise infoboksi, kus tee ja piruka kõrvale kaasvõitlejatele teistest omavalitsusest infot jagada. Lisaks võib korraldada aktiivseid tegevusi õpitubade kaudu. Saue valla ühingute ühistelki on seega oodatud end näitama kõik seltsimajad ja eraldi messialal saavad üles astuda ka kohalikud ettevõtted, tutvustamaks oma toodangut ja tegevust.

Laadaplatsile oma müütama

Külapäevale on planeeritud ka kauplemisala, kuhu soovivad 5 (elektrita müügiplats) või 10 (elektriühendusega müügiplats) euro eest oma müügiplatsi saavad.

2. juunil kell 15.00
Muraste külas (Harku vallas)

- Tantsu- ja laulupidu 700 esinejaga
- Külade ja seltside väljaniitus
- ~~SAUE valla~~ ja siniman
- Laad ja kõrtsid
- Harku valla parima küla väljaselgitamine

Tasuta sissepääs
Heategevuslik parkimistasu autodele 1 €.

www.muraste.ee

Eelistatud on kodumaise toodangu pakkujad. Oma osalussoovist tuleb teada anda 15. maiks e-posti aadressile kuulutis@muraste.ee, täites osaleja ankeedi, mille leiate aadressilt www.muraste.ee.

Sportlik võistuvõtt

Pole ajast aega ükski külapidu läbi saanud naabrite võistukatsumista. Ka selle ürituse osadeks on füüsiline ja vaimne liigutamine. Ürituse päeval toimuvad mälumänguturniir ja viievõistlus, mille tarvis ka sauevallakate taip ja panus on olulised. Nädalajagu päevi varem, 26. mail toimuvad Tabasalu staadionil

LISAINFO

Saue valla poolseks koordinaatoriks on kultuurikeskuse juhataja Ingrid Novikova. Sportlased ja ettevõtted, seltsid ja sädeinimesed, võtke ühendust veskitammi@sauevald.ee ja küsige lisa, et Saue vald saaks välja panna väärrika esinduse ja naabrite ees nina püsti hoida.

pallimängude eelvõistlused, Saue valla jalgpalli ja võrkpalli mansad võiksid oma talendi ja talvised treeningud nüüd võidukarikaks vormistada.

Sportklubi LAAGRI TERVIS kutsub:

13.mail kl 12.00-18.00

KÕIK EMAD TASUTA JÕUSAALI!

Kohal on ka meie treenerid, kes sind igati aitavad.

EMADEPÄEVAL KLUBIKAART EMADELE 20% SOODSAM!

Info: www.laagritervis.ee ja tel. 5843 8067
Asume Veskitammi 22 (Laagri kooli hoone)

LAAGRI TERVIS

EMADEPÄEVA KONTSERT

12.05, kell 11.00

Saue valla Kultuurikeskuses, Veskitammi 8, Laagri

ÕLLATUSESINEJAD:

- o Jaan Kirss ja rütmipilligrupp Isad ja pojad
- o Muusikastudio Vikerkaar laululapsed
- o Anne Adamsi muusikastudio solistid
- o Õllatab Pereklubi Kollane Pardike

Lisainfo:
tel 679 6765,
info.veskitammi@sauevald.ee

SAUE VALLA KULTUURIKESKUS

EMADEPÄEVA KONTSERT

HÜÜRU MÕISAS

pühapäeval, 13.mail kell 14.00

esineb

RAUNO PEHKA

tantsivad Hüüru võimlemisrühma tüdrukud

Kütte- ja kaminapuud

tootmine, müük

Tellimine:
tel 505 0924
hikkor@hikkor.ee
www.hikkor.ee

HIKKOR PUIT OÜ
Hageri küla, Kohila vald, Raplamaa

MULLA, KILLUSTIKU JA LIIVA MÜÜK
KOHALETOMISEGA
KOPP-LAADURI TEENUSED,
KALLURAUVOEOD

OÜ KALSEP Telefon: 534 60382, E-post: info@kalsep.ee

AVATUD LILLEKAUPLUS
LAAGRI COMARKETIS
VESKITAMMI TEE 10

VALMISTAME KIMPE, SEADEID, KIMPE LOODUSLIKUST
MATERJALIST, KINKEKORVE, PRUUDIKIMPE, MATUSEPÄRGI.
KULLERTEENUS.

OLEME AVATUD esmasp. - reede 9.00-20.00
laupäev 10.00-20.00
pühapäev 10.00-17.00
Tel. 651 3710 E-post: www.helaio@gmail.com
Palume külastada

MÜÜA HOBUSESÕNNIKUT

Puhas sõnnik-30l/kott 3.50eur
Sõnnik põhupulbriga-40l/kott 3.50eur
Kompostmuld sõnnikust-30l/kott 3.50eur
Ostes 10 kotti transport TASUTA.
Järeletulemise võimalus Saue vald, Alliku küla. Info tel. 5146552; 6836352

Ääsmäe Põhikoolis õpib palju tublisid suusahuvilisi lapsi. Kahjuks ei ole kõigil võimalik endale suuski lubada.

TEE OMA KODUS SUURPUHASTUS JA TOO MEILE OMA VANA SUUSAVARUSTUS.

Meie lapsed annavad Su vanadele suuskadele uue hoo. Asjad võib tuua kooli või helistage ja tuleme ise järele.

Ääsmäe Põhikool Kasesalu 16, Ääsmäe
e-post kool@aasmaepk.edu.ee. Telefon 534 91082

LAAGRI TALUTURG JA PEREPÄEV
26.05 kell 10.00-15.00

HOOVIKOHVIK • OLE.EE RAUDTEEHOOTUSE TELK
LASTELE BATUUT JA NÄOMAALINGUD
PÄÄSKÜLA JÕE KALDAL PIKNIKUALA JA AHVIRAUDTEE

SUUR SAAL
11.00 KEVADKONTSERT
13.00 VÄIKELASTE DISKO KOOS PIPIGA
ÜLLATUSESINEAD:
ROSANNA MOE- JA STIIL-
STUUDIO ROSANNAKATE SHOW
A.ADAMSI MUUSIKASTUUDIO LAULULAPSAD

PIKK SAAL
10.00 LASTEADADE LASTE KUNSTITÖÖDE ÜHISNÄITUS
11.00 KÄSITÖÖ JA MEISTRITE TÖÖTUBA

KULTUURIKESKUSE ÕUEL
12.00 LAAGRI PEREPÄEVA AVAMINE
ÄSERI ORKESTER
KRINGEL/KOHV/TEE JAGAMINE VALLA ELANIKELE
JAAN KIRSS JUHTIMISEL LUSTIMÄNGUD PEREDELE
13.00 TRUMMIDE SHOW
KLOUN AXEL ÕHUPALLIVIGURID, MUSTKUNSTISHOW
JAAN KIRSS JUHTIMISEL LUSTIMÄNGUD PEREDELE
14.00
13.30
PÄÄSKÜLA JÕE KALDAL PIKNIKUALA
ÄSERI ORKESTER
KLOUN AXEL ÕHUPALLIVIGURID, MUSTKUNSTISHOW

LISAINFO JA REGISTREERIMINE: SAUE VALLA KULTUURIKESKUS • TEL 679 6765 • VESKITAMMI@SAUEVALD.EE

Tänavakultuuri Linnalaager kutsub Laagrisse!

11-15. juunini 2012 korraldatava linnalaagri eesmärk on pakkuda noortele mitmekülgset loometegevust, võimalust veeta sisukalt koolivaheaega ning omavaheliseks suhtlemiseks tänavakultuuri teemalistes õpitubades ja laagri raames ühisürituste läbiviimises.

Saue valla Kultuurikeskuse ruumides, õuel, pargialal toimuvates tegevustes osalevad

4 LOOVAT NOORTE TIIMI –
GRAFFITI (joonistamine)
EXTREEM SPORT (jalgrattad, rula)
MOOD (tants, stiil)
REUSE KÄSITÖÖ (taaskasutus käsitöö, skulptuur).

Korraldatakse nii grupi siseselt tegevusi, kui ka ühistegevusi – seiklus-fotojaht, ronimissein

ja kanuuralli Pääsküla jõel, Eesti Film 100 - suur filmiõhtu, noorte disko-vahupidu. Iga tiimi suurus maksimaalselt 24 last. Laagrisse oodatakse osalema lapsi vanuses 10-18 aastat. Linnalaager toimub esmaspäev, kolmapäev, reede 11.00-17.00. Teisipäev ja neljapäev 11-20.00. Osalejatele pakutakse lõunat ja kerged oodet. Osalustasu: 5 päeva, 40 eurot. Registreeri end juba täna: Lilian Kold, tel 566 06229, lilian@pereweb.ee

Linnalaagri korraldamist toetab: Nelja Valla Kogu, Saue Vallavalitsus. Korraldajateks on MTÜ Pere Heaks koostöös Saue valla Kultuurikeskusega. Lisainfo: Saue valla Kultuurikeskus, Ingrid Novikova, tel 679 6785, veskitammi@sauevald.ee

LAAGRI KOOLI
SUVEALGUSE FESTIVAL

KOHVIK
TURG
LOTerii

KOORID. SOLISTID.
RAHVATANTSURÜHMAD. SHOWTANTS.
LAULUSTUUDIOD. PILLIMÄNGURINGID.
ÕPILASTÖÖDE NÄITUS JPM
ÕHTUT JUHIB TÕRU TAMM

31. MAIL KELL 17.00 ÜRITUS KÕIGILE TASUTA

LAAGRI KOOL, VESKITAMMI 12, LAAGRI
WWW.LAAGRIKooli.ee

TÄNAVAKULTUURI

LAAGRI SAUE VALD

SAUE, KIILI, SAKU, HARKU VALLA NOORED

VABA AJA MÄNGUD

Põnev seiklus - fotojaht Laagri alevis

11-15.06.2012

Reuse käsitöö TIIM

KANUURALLI PÄÄSKÜLA JÕEL

Extreem sport TIIM

TIIMIDE VÕISTLUS - SHOW'D

Lisainfo: 679 6785
Registreerimine: lilian@pereweb.ee

Kalju-ronimis-sein

SUUR FILMI-ÕHTU

OSALUSTASU: 5 PÄEVA – 40 €

TIIMIDEL külas: oma ala proffid!

Mood & stiil TIIM

LEADER EESTI

LINNALAAGER

2.juuni 2012
SAUE VALLA
Jalgrattaretk

Distants 50km
Start kell 12.00 Ääsmäel
Lõuna kell 14.20 Mõnustes
Lõpetamine kell 18.00 Ääsmäel

Eelregistreerimine: 2.-28.mai.
Osalustasu: 2€, kuni 14.a lastele 1€
Peale 28.mai osalustasu 3€

Registreerimine info@kodukyla.ee või Saue vallamajas, Veskitammi kultuurikeskuses, Vanamõisa seltsimajas, Jõgisoo Vabaajakeskuses, Ääsmäe raamatukogus ja Kernu rahvamajas. Tasuda on võimalik pangalaenukandega MTÜ Vanamõisa Küla a/a 221050004275 SWEDBANK ja kohapeal sularahas.

Bussid väljuvad retkele:
10.50 Kotka tn Instituudi tee ristist Alliku külast
10.55 Vallamaja parklast Laagrist
11.05 Suurevälja tee ja Laagri tee ristist Vanamõisa külast
11.10 Saue raudteejaama juures perrooni Keila-poolsest otsast Vanamõisa külast
11.15 Välja tee ja Vahtra tn. ristist Vanamõisa külast
11.20 Valingul Oõbiku ja Puistee tn. Ristist Valingu külast
11.25 Aila vana koolimaja juurest Aila külast
11.30 Jõgisool Lõokese tn otsast Jõgisoo külast
11.40 jõuab Ääsmäele
Õhtul kell 18.30 väljub buss Ääsmäelt tagasi sama teed mööda.

Retkel toimuvad mitmed vahepeatused, Kohatu mõisa juures Laitse RallyPargis, Laitse Graniitvillas, Ruila mõisapargis. Saab jalgu puhata ja tutvustatakse kohalikku elu-olu ja vaatamisväärtusi.

SAUE VALLA Jalgrattaretk

MTÜ VANAMÕISA KÜLA

SPORDIPARTNER

MAANTEEAMET LIIKLUSOHUTUS

ROADSERVICE

Kalser

SAGRO

KADARBIKU Kõhuvili

SSCE

Plek-Liisu

LIIONS INTERNATIONAL

LC Laagri

PREMI

Laitse Rally Park

GRANIITVILLA

Ääsmäe

Ruila

Kohatu

Mõnuste

Laitse

SAUE VALLA - rõõmu kodu

KERNU VALD

SAUE VALLA KULTUURIKALENDER MAI-JUUNI

Aeg	Noortelaager	Toimumiskoht	Hind	Kontaktid
01.05-15.06	Saue valla lasteaedade laste tööde ühisenäitus	Saue valla Kultuurikeskus	Saue valla Kultuurikeskus	Tel 679 6765, info.veskitammi@sauevald.ee
11.05	Laagri Pubis: Ivar Hansen	Laagri Pubi kell 22.00	Laagri Pubi	Laagri Pubi tel 6345069
12.05	Emadepäeva kontsert	Saue valla Kultuurikeskus kell 11.00	Saue valla Kultuurikeskus, Vikerkaar, perekubi Kollane Pardike	Tel 6796765, info.veskitammi@sauevald.ee
12.05	Laagri Pubis: ansambel Qvalda	Laagri Pubi kell 22.00	Laagri Pubi	Laagri Pubi tel 6345069
13.05	Emadepäeva kontsert, esineb Rauno Pehka	Hüüru Mõisas Kell 14.00	MTÜ Hüüru Külaselts	Priit Laansalu tel 526 4452 priit@citymark.ee
13.05	Kõik emad tasuta jõusaali	Spordiklubi Laagri Tervis kell 12-18.00	Spordiklubi Laagri Tervis	www.laagritervis.ee
18.05	Laagri Emade Klubi	Saue valla Kultuurikeskus kell 10.00	MTÜ Kollane Pardike	Mare Võting tel 56602107
19.05	Huviringide kevadkontsert	Vanamõisa Seltsimaja Kell 17.00	MTÜ Vanamõisa Küla	Ene Jürna tel 514 0761
26.05	Laagri Taluturg & Perepäev	Saue valla Kultuurikeskus kell 10.00-15.00	Saue valla Kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauevald.ee
31.05	Laagri Kooli Suvealguse festival	Laagri Kool kell 17.00	Laagri Kool	www.laagrik.edu.ee
01.02 ja 03.06	Teatrietendus: „Head ööd, ema“	Hüüru Mõis kell 19.00		www.piletilevi.ee
02.06	Saue valla rattaretk	Ääsmäe, Saue vald	MTÜ Vanamõisa Küla	Ene Jürna tel 5140761
06.07 ja 08.06	Teatrietendus: „Head ööd, ema“	Hüüru Mõis kell 19.00		www.piletilevi.ee
09.06	Saue valla Beebipäev (kutsetega)	Saue valla Kultuurikeskus kell 11.00	Saue valla Kultuurikeskus	Tel 6796765 info.veskitammi@sauevald.ee
09.06	Memme-Taadi lustipidu ja käsitööpäev	Vanamõisa Vabaõhukeskus 11-17.00	Harjumaa Omavalit-suste Liit	Merike Hallik
11 -15.06	Tänavakultuuri linnalaager	Saue valla Kultuurikeskus	MTÜ Pere Heaks, Saue valla Kultuurikeskus	Tel 6796765 veskitammi@sauevald.ee
11 -15.06	Kunsti- ja Loovuslaager (5-10-a poisid ja tüdrukud)	Lasteklubi Väike Päike	Lasteklubi Väike Päike	Agata Rosenberg tel 58439889
11,12 ja 13.06	Teatrietendus „Head ööd, ema“	Hüüru Mõis kell 19.00		www.piletilevi.ee
15.06	Suvelavastus Vanamõisa Legendid	Vanamõisa Vabaõhu-keskus kell 19.00	MTÜ Vanamõisa Küla	Ene Jürna tel 514 0761
16.06	Laagri Taluturg	Saue valla Kultuurikeskus kell 10.00	Saue valla Kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauevald.ee
16. ja 17.06	Teatrietendus „Head ööd, ema“	Hüüru Mõis kell 19.00		www.piletilevi.ee
16 -22.06	Linnalaager: Kuidas hak-kama saada! (5-10-a poisid ja tüdrukud)	Lasteklubi Väike Päike	Lasteklubi Väike Päike	Agata Rosenberg tel 58439889
20.05	Hüüru kevad 2012	Hüüru Tall, kell 10.00	Hüüru Tall	Kadri Vollmer tel 55693949
22.06	Jaanituli Maidlas	Maidla Seltsimaja lõkkeplats	Maidla Seltsimaja	Ene Mitt tel 53427155
22.06	Jaanituli Vanamõisas	Vanamõisa Vabaõhukeskus	MTÜ Vanamõisa Küla	Ene Jürna tel 5140761
22.06	Jaanituli Hüürus	Hüüru Mõisapark	Hüüru Külaselts	Arnold Õispuu tel 5047618
23.06	Jaanituli Tuulas	Tuula küla kell 19.00	Tuula Tutulus	Valmar Treger tel 51991241
28, 29 ja 30.06	Teatrietendus „Head ööd, ema“	Hüüru Mõis kell 19.00		www.piletilevi.ee
25 -29.06	Spordi- ja tantsulaager (5-10-a poisid ja tüdrukud)	Lasteklubi Väike Päike	Lasteklubi Väike Päike	Agata Rosenberg tel 58439889

Harjumaa Memme-taadi lustipidu
"Las jääda nii kuis oli"

laupäeval, 9 juunil 2012
Vanamõisa Vabaõhukeskuses kell 14
&
Harjumaa VII Käsitööpäev näitus-müük
avatud kell 11-17

Memme-taadi lustipidu on tasuta!

Toetajad:

SAKU 26. KEVADLAAT!

Saku 12.mai 2012
Kevadlaad
9-15 SAKU VALLA MAJA EES!

Päevajuht Tiit Oidram

KAVA
10.00 AVAMINE, Saku Vallavanema tervitus
11.00 KONTSERT, Puhkpilliorkester SAKU Rahvatantsurühm Pangviina
12.30 ESINEVAD Saku valla lauluvõistluse Las laps laulab osalejad, ansambel Vilistlased jt. PARIMA KAUPLEJA AUHIND!

KAUPLEJATE REGISTREERIMINE
kestab 04. maini 2012.a. telefonil 6 712 431 või www.sakuvald.ee

MUUD TEGEVUSED:
SAKU LIONS KLUBI 9-14
Õnneloos, toitlustamine, supi- ja pannkoogiköök, õllemüük ja muud üllatused
SAKU FORTUNA ja SAKU KORVPALLIKLUBI Sportlikud tegevused
SAKU PRIITAHTLIKUD PRITSIMEHED
TEGEVUSED LASTELE JA NOORTELE 10-13!
SAKU HUVIKESKUSE KEVADNÄITUS avatud Saku Vallaraamatukogus!

LASTELE
Tsirkus kell 12
Saku Valla Maja saalis - pilet 3 €

19. MAI KELL 17.00
VANAMÕISA SELTSIMAJA
HUVIRINGIDE KEVADKONTSERT

Esinevad
PESAMUNADE LOOVUTUNNI LAPSED
Sirje Liivi juhendamisel
LAULURINGI LAPSED
Sille Ojastu juhendamisel
LASTE FLAMENCOGRUPP CHICAS BONITAS
Kerttu Valt'i ja Elina Vapper'i juhendamisel
VANAMÕISA SEGAKOOR
Sille Ojastu juhendamisel
TASUTA

Mälestame ja meenutame tänutundega head kolleegi

ANNE-KRISTI UULIT
20.09.1939-12.04.2012
Perearst Kullama OÜ
Laagri Perearstikeskus

Elutee liig lühikeseks jäi...
Sügav kaastunne Kadri-Liisile, Kahrole ja Astridile pisipoja ja lapselapse
REIKO
kaotuse puhul
Vanasilla 5 majanaabrid

HEA SAUE VALLA BEEBI JA TEMA VANEMAD!
Saue valla BEEBIPÄEV toimub 09.06. kell 11.00 Saue valla Kultuurikeskuses.
Beebipäevale ootame beebisid, kes on sündinud vahemikus 01.01.-30.04.2012.
Beebipäeva Kava:
11.00 Saue vallavanema tervitus
Beebidele kingituste jagamine
Loos
11.30 Pildistamine fotonurgas
11.50 Beebivõimlemise näidistund
12.10 Beebipäeva tort ja tee
Vestlusring kuni 13.00 ni

Palume Teid registreeruda kuni 5.06.2012, telefonil 6796765, info.veskitammi@sauevald.ee

TIPOLIIN
KINNISVARABÜROO
VELJO TARVIS
tel. 5647 1516,
tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

OSTAME - MÜÜME - ÜÜRIME TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- **Konsultatsioon tasuta!**

VEO- ja KOLIMISTEENUS

Teenindame 7 päeva nädalas

KAARDID ENNUSTAVAD

Tel 900 1727 • 24 h

Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Kätelt ennustamine veebis:
www.hiromantia.eu

Anne Vau
õmblus- ja rätsepatööd

Saue, Vanamõisa
tel: +372 53 954 260
e-mail: anne@vau.ee

SAUE LOOMAKLIINIK

Avatud: E-R 15.00-19.00
Sooja I, Saue tel. 600 3382
www.sauekliinik.ee

UUS! JOSERA LEMMIKLOOMATOIT

**AITAN MÜÜA VÕI
ÜÜRILE ANDA
KINNISVARA**

Konsultatsioon tasuta. EKMK liige.
Eha Remma, tel 56 608 308 või 67 97 614,
e-mail remma@smail.ee

- * Autode remont, keevitus ja värvimine
- * Kliima kontroll ja täitmine
- * Õlivahetus
- * Tehniline ülevaatus
- * Transportteenus,
- * Fekaali vedu
- * Autoparkla

AS Sagro automajand
Vae 3, Laagri, Harju maakond
Tel. 679 6858, GSM 515 8242
e-post: raul@sagro.ee

Lembitu Lilleaed

SUVELILLED PÜSILILLED AMPLID TAIMED

kasvatamine ja müük

E - L 9.00-20.00

Kuuse 9, Laagri
Tel 56508860

Müüa saetud ja lõhutud küt-
tepuud 30-60cm. Aastaringne
tootmine ja lai puu sortiment.
Tasuta transport väiksemat mõõtu
kalluriga! Kontakt
Saue Sooja 3a, tel 53600375 või
halupuu24@hotmail.ee

Raamatupidaja otsib lisatööd.
Korraldan kogu raamatupidam-
ise algdokumendist aastaaruan-
deni, programm HansaRaama.
Konsultatsioon ja esimese kuu
töö tasuta! Tel: 5119966

**MAJA PROJEKTID.
EHITUSLUBA.
KASUTUSLUBA.
MÕÖDISTAMINE.
5220023 M.MIKK**

MÜÜA TOLMUVAHA FREESASFALTI

Ideaalne materjal teede ja platside remondiks, ehituseks.
Materjal ja transport väga soodsa hinnaga!

Väike auto, 20 tonni hind 125,-
Suur auto, 28 tonni hind 175,-

Vajadusel paigaldus ja konsultatsioon

Andrus Kuiva,
tel. 5557 6087
andrus.kuiva@mail.ee

Väli- ja sisereklaame valmistava ettevõtte võtab tööle

KEEVITAJA-KOMPLEKTEERIJAJ

TÖÖ ISELOOM: keevitus-, pleki- ja komplekteerimistöö.
Ei ole tegemist liinitööga, seega on väga oluline tehniline
taip, loov suhtumine ning vajadusel toote arendusabi.

TÖÖKOHT: Saue, Harjumaa

PAKUME: Huvitavat ja vastutustrikast tööd, väljaõpet, sõ-
bralikku kollektiivi, arenguvõimalusi. Töötasu kokkuleppel

NÕUDMISED: Praktilised töökogemused, tehniliste
eskiiside/jooniste lugemise oskus, loogiline mõtlemine,
korrektsus, alumiiniumkeevituse kogemus, vanusepiir
25-40 a.

KASUKS TULEB: Töökogemus välireklaame või toodete
esitlusstende valmistavas ettevõttes

Palume soovijatel saata oma CV-d aadressile marek@springmar.ee

KEVADPUHASTUS

VÄÄNA
AUTOLAMMUTUS

Vabane romust loodussõbralikul
moel ja müü litsenseeritud
lammutuskojale

1. KÜSI PAKKUMINE

2. ÄRAVEDU

3. RAHA KOHE KÄTTE!

sõiduki
registrist kustutamine
meie poolt!
+372 60 99 246 info@demontering.ee
www.demontering.ee

BEST ROOF

**KEVADISELT
SOODSAD
HINNAD!**

- TERASKATUSED
- VIHMAVEESÜSTEEMID
- KANDVAD PROFIILID
- LISATARVIKUD • TURVATOOTED

Tel 529 0177,
myyk@bestroof.ee

www.bestroof.ee

TRANSPORT ÜLE EESTI • JÄRELMAKSU VÕIMALUS

AS Eesti Post otsib SAUE kandepunkti

KIRJAKANDJAT,

kelle peamiseks tööülesanneteks on
AS-i Eesti Post klientide teenindamine ja
postisaadetiste kojukanne.

Nõuded kirjakandjale:

sõbralikkus, teenindusvalmidus, ausus
eesti keele oskus kõnes ja kirjas
hea füüsiline vorm, kiirus, täpsus

Pakume: kindlat sissetulekut, tööd kodu
lähedal, sõbralikku kollektiivi, uusi põne-
vaid väljakutseid, sotsiaalseid tagatisi

Lisainfo: täistööaeg, tööaeg E-R, tööpäev
algab kell 7.00. Huvi korral edasta oma
paberikandjal CV Saue kandepunkti.

Kontakt: kandekeskuse juhataja Ange-
lina Oblikas tel. nr 53268361 või Saue
kandepunkt tel. nr 53083041.

**„SÜSTIME SEINAD
SOOJAKS“**
THERM OÜ, KONTAKT:
WWW.THERM.EE,
INFO@THERM.EE,
TEL. 56606010.

Otsime Laagris asuvasse
talukaupade toidupoodi
müüjaks nooruslikku
pensionäri, kes ei karda suhelda.
Töö ei murra konti.
Anna endast teada telefonil
5010123.

Pakume tööd RAHVUSVA-
HELISTE VEDUDE AUTO-
JUHILE. Tööpiirkond: Eesti ja
Euroopa vahel. Vajalik CE-kat-
egooria ja eelnev töökogemus.
CV saata: info@trans.ee.
Tel: 5055132

**Hobused ratsa või tõllaga
muudavad Teie pidupäeva
meeldejäävaks!**

**Laagris ja lähikümbruses alates 100eur
Info: Anu Pärismo tel. 51 46 552**

www.ahjumeister.ee
Ahjud, pliigid,
soemüürid
Tel. 5648 4951
ahjumeister@ahjumeister.ee